

KOMISJA

DECYZJA KOMISJI

z dnia 2 marca 2005 r.

w sprawie pomocy państwa przyznanej przez Niemcy na rzecz *Chemische Werke Piesteritz*

(notyfikowana jako dokument nr C(2005) 427)

(Jedynie tekst w języku niemieckim jest autentyczny)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2005/786/WE)

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 88 ust. 2 akapit pierwszy,

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w szczególności jego art. 62 ust. 1 lit. a),

po wezwaniu zainteresowanych stron do przedstawienia uwag zgodnie z wyżej wymienionymi artykułami ⁽¹⁾ oraz po uwzględnieniu tych uwag,

a także mając na uwadze, co następuje:

I. PROCEDURA

- (1) W piśmie z dnia 7 marca 1997 r., które wpłynęło w dniu 15 kwietnia oraz zostało zarejestrowane dnia 18 kwietnia 1997 r., Niemcy zgłosiły pomoc państwa udzieloną na rzecz przedsiębiorstwa *Chemische Werke Piesteritz GmbH* (dalej zwanego „CWP”). Zgodnie ze zgłoszeniem przedsiębiorstwo otrzymało już część pomocy. Komisja zwróciła się w pismach z dnia 14 maja 1997 r., 22 lipca 1997 r. oraz 4 listopada 1997 r. o uzupełnienie informacji, które Niemcy przekazały w pismach z dnia 10 lipca 1997 r. oraz 2 września 1997 r. i które zarejestrowano każdorazowo w dniu wpłynięcia. Pytania sformułowane w piśmie Komisji z dnia 4 listopada omówiono w trakcie spotkania z przedstawicielami władz niemieckich w dniu 24 listopada 1997 r.
- (2) W dniu 17 czerwca 1997 r. do Komisji wpłynęło zapytanie bezpośredniego konkurenta beneficjenta pomocy. Przedsiębiorstwo *Société Chimique Prayon-Rupel SA* (zwane dalej „Prayon-Rupel”), bezpośredni konkurent beneficjenta, w piśmie z dnia 28 lipca 1997 r. wyraziło swoje wątpliwości co do zgodności przyznanej pomocy z prawem konkurencji.

- (3) Komisja zdecydowała dnia 16 grudnia 1997 r. o niewnoszeniu zastrzeżeń wobec przyznanej pomocy. Powyższą decyzję przekazano Niemcom w dniu 22 stycznia 1998 r. Streszczenie decyzji opublikowano w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich* ⁽²⁾. Komisja poinformowała także przedsiębiorstwo Prayon-Rupel o powyższym dnia 19 grudnia 1997 r. oraz przekazała mu dnia 5 marca 1998 r. pełną treść przyjętej decyzji.

- (4) Dnia 5 maja 1998 r. Prayon-Rupel wniosło skargę do Sądu Pierwszej Instancji Wspólnot Europejskich (SPI) o stwierdzenie nieważności decyzji. Dnia 15 marca 2001 r. uchylono kwestionowaną decyzję ⁽³⁾. Wyrok doręczono Komisji dnia 19 marca 2001 r.

- (5) W wyniku powyższego wyroku Komisja wszczęła w dniu 20 czerwca 2001 r. formalne postępowanie wyjaśniające. Decyzję w tej sprawie opublikowano w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich* ⁽⁴⁾. Komisja wezwała wszystkie zainteresowane strony do przedstawienia uwag w sprawie przedmiotowej pomocy. Dnia 20 sierpnia 2001 r. wpłynęły uwagi konkurencyjnego przedsiębiorstwa, *Chemische Fabrik Budenheim Rudolf A. Oetker* (dalej zwane „CFB”), które zostały zarejestrowane dnia 21 sierpnia 2001 r. W piśmie z dnia 10 września 2001 r., zarejestrowanym dnia 13 września 2001 r., Prayon-Rupel uzupełniło swoje stanowisko z dnia 15 czerwca 2001 r. Z kolei w piśmie z dnia 26 września 2001 r., zarejestrowanym tego samego dnia, wpłynęły uwagi przedsiębiorstwa *BK Giulini GmbH* (dalej zwanego „BK Giulini”). Powyższe uwagi przekazano Niemcom dnia 29 października 2001 r. oraz 6 sierpnia 2002 r. Niemcy odpowiedziały na powyższe w piśmie z dnia 8 października 2002 r., zarejestrowanym tego samego dnia, przekazując odpowiedź CWP na uwagi stron trzecich.

⁽²⁾ Dz.U. C 51 z 18.2.1998, str. 7.

⁽³⁾ Wyrok Sądu Pierwszej Instancji z dnia 15 marca 2001 r., sprawa T-73/98, *Société Chimique Prayon Rupel SA* przeciwko Komisji Wspólnot Europejskich, Zb.Orz. 2001, str. II-867.

⁽⁴⁾ Patrz: przypis 1.

⁽¹⁾ Dz.U. C 226 z 11.8.2001, str. 2.

- (6) Niemcy odpowiedziały na wszczęcie formalnego postępowania wyjaśniającego pismem z dnia 21 września 2001 r., które zarejestrowano dnia 27 września 2001 r. Załączniki, w tym sprawozdania z działalności z okresu 1994–1999, przekazano w piśmie z dnia 26 września 2001 r., które zarejestrowano dnia 4 października 2001 r. Ponieważ nadal brakowało ważnych informacji, Komisja nakazała ich dostarczenie w piśmie z dnia 25 października 2001 r. Dnia 4 grudnia 2001 r. w Brukseli odbyło się spotkanie z przedstawicielami rządu niemieckiego oraz beneficjenta pomocy. Po powyższym spotkaniu, dnia 14 grudnia 2001 r., Komisja wystosowała szereg pytań. Niemcy przedłożyły dokumenty, których zażądano w trakcie spotkania, w piśmie z dnia 20 grudnia 2001 r., zarejestrowanym dnia 4 stycznia 2002 r. W odpowiedzi na pismo z dnia 14 grudnia 2001 r. wpłynęło pismo od Niemiec z dnia 6 lutego 2002 r., zarejestrowane dnia 8 lutego 2002 r., oraz pismo z dnia 21 lutego 2002 r., zarejestrowane tego samego dnia. Pismo z dnia 6 lutego 2002 r. zawierało także uwagi beneficjenta pomocy. Pismem z dnia 7 lutego 2002 r., zarejestrowanym dnia 14 lutego 2002 r., Niemcy przekazały załączniki do pisma z dnia 6 lutego 2002 r. W piśmie z dnia 22 lutego 2002 r., zarejestrowanym dnia 26 lutego 2002 r., Niemcy przedłożyły sprawozdanie z działalności za rok 2000. Ponadto udzielono dodatkowych informacji pismem z dnia 13 marca 2002 r., zarejestrowanym dnia 14 marca 2002 r., oraz pismem z dnia 4 kwietnia 2002 r., zarejestrowanym dnia 5 kwietnia 2002 r. Dnia 14 sierpnia 2002 r. Komisja zwróciła się o udzielenie wyjaśnień w związku z kwestionowaną pomocą. Niemcy przekazały żądane informacje w piśmie z dnia 15 października 2002 r., zarejestrowanym tego samego dnia.
- (7) Dnia 6 marca 2003 r. Komisja powiadomiła Niemcy o przyjęciu decyzji o nakazie udzielenia informacji, aby wyjaśnić wątpliwości oraz pomocowy charakter określonych środków.
- (8) Niemcy przekazały informacje, których zażądała Komisja, w pismach z dnia 17 kwietnia i 5 maja 2003 r., zarejestrowanych w dniu 22 kwietnia 2003 r. oraz w dniu 6 maja 2003 r. Odpowiednie załączniki przesłano pismem z dnia 28 kwietnia 2003 r., zarejestrowanym dnia 6 maja 2003 r. Informacje uzupełniające przekazano pismem z dnia 13 czerwca 2003 r., zarejestrowanym tego samego dnia, oraz pismami z dnia 4, 9 i 29 lipca 2003 r., zarejestrowanymi dnia 7, 17 i 29 lipca 2003 r., a także pismem z dnia 13 sierpnia 2003 r., zarejestrowanym tego samego dnia. W dniu 22 sierpnia 2003 r. odbyło się spotkanie przedstawicieli Komisji, rządu federalnego i rządu kraju związkowego oraz przedstawicieli CWP. Kwestie poruszone w trakcie spotkania znalazły odpowiedź w postaci pism z dnia 3 i 26 września 2003 r., zarejestrowanych w dniach 4 oraz 26 września 2003 r.
- (9) Dnia 14 maja 2004 r. odbyło się kolejne spotkanie z przedstawicielami władz niemieckich. Niemcy przekazały uwagi uzupełniające w piśmie z dnia 18 czerwca 2004 r., zarejestrowanym dnia 24 czerwca 2004 r. Ostatnie spotkanie z przedstawicielami władz niemieckich miało miejsce dnia 6 lipca 2004 r.; odnośne pismo z dnia 29 lipca 2004 r. zarejestrowano tego samego dnia. Kolejne informacje od strony niemieckiej wpłynęły w piśmie z dnia 26 sierpnia 2004 r., zarejestrowanym tego samego dnia.

II. OPIS

A. Beneficjent

- (10) Przedsiębiorstwo CWP jest spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w miejscowości Piesteritz, w kraju związkowym Saksonia-Anhalt, który jest regionem objętym pomocą w rozumieniu art. 87 ust. 3 lit. a). Przedsiębiorstwo produkuje kwas fosforowy oraz jego pochodne, przede wszystkim fosforany. CWP powstało w roku 1994 w celu przejścia działu produkcji „pochodnych fosforu” Zakładów Azotowych AG Wittenberg Piesteritz (zwanych dalej „Zakładami Azotowymi”) w ramach przeprowadzanej prywatyzacji. Zakłady Azotowe produkowały wyroby chemiczne i znajdowały się w posiadaniu Urzędu Powierniczego („Treuhandanstalt”, zwanego dalej „Urzędem Powierniczym”), który jest instytucją prawa publicznego odpowiedzialną za przeprowadzenie prywatyzacji i restrukturyzacji przedsiębiorstw byłej Niemieckiej Republiki Demokratycznej.
- (11) Prywatyzację przeprowadzono dnia 29 czerwca 1994 r. w ramach przetargu zorganizowanego przez Goldmann Sachs. Właścicielami CWP byli Vopelius GmbH, URSEKO GmbH, Phosphor AG (Kazachstan) i ośmiu prywatnych inwestorów. Warunkiem prywatyzacji było podwyższenie przez Phosphor AG wkładu kapitałowego z 30 000 DEM do 1,6 mln DEM. Ponieważ to nie nastąpiło, udziały URSEKO GmbH oraz Phosphor AG przejęła spółka Vopelius GmbH oraz sześciu pracowników CWP. Zgodnie z informacjami przekazanymi przez Niemcy umowa prywatyzacyjna nabrała mocy prawnej dnia 30 listopada 1994 r.
- (12) Niemcy przekazały poniższe dane dotyczące działalności prowadzonej przez CWP:

Tabela 1 (5)

	(w mln DEM)				
	1996/97	1997/98	1998	1999	2000
Obroty roczne	18,8	26,3	6,2	33,0	31,2
Wynik na działalności gospodarczej	- 4,8	- 4,1	- 7,2	- 5,0	- 4,1
Liczba pracowników	80	99	100	100	97

(13) Zgodnie z informacjami strony niemieckiej przedsiębiorstwo CWP posiada od grudnia 1998 r. kapitał zakładowy w wysokości 288 880 EUR (0,565 mln DEM). Udziałowcy CWP to: Vopelius Chemie AG (29,2 %), Vopelius GmbH (28,3 %), pan Thilo Koth von Vopelius (17,7 %) oraz BVT Industrie GmbH & Co. Chemische Werke Piesteritz KG (24,8 %).

(14) Vopelius Chemie AG, Vopelius GmbH oraz Galvano Chemie Leipzig GmbH i Vopelius-Bioprodukte GmbH (6), spółki zależne Vopelius Chemie AG, tworzą zintegrowaną grupę (grupa Vopelius). Prezesem zarządu Vopelius Chemie AG jest Thilo von Vopelius. Grupa Vopelius oraz Thilo von Vopelius posiadają łącznie 75,2 % kapitału CWP. Zgodnie z informacjami strony niemieckiej, które przekazano w ramach odpowiedzi na wnioski o udzielenie informacji, grupa zatrudniała (bez CWP) w 2002 r. 43 pracowników, a jej obroty wynosiły 17 252 657 EUR (33,755 mln DEM), natomiast aktywa miały wartość 6 777 174 EUR (13,255 mln DEM). Należy zwrócić uwagę na fakt, że zgodnie z informacjami przekazanymi przez Niemcy przedsiębiorstwa nie tworzą grupy w rozumieniu prawa handlowego.

(15) Przedsiębiorstwo BVT Industrie GmbH & Co. Chemische Werke Piesteritz KG jest częścią grupy BVT, międzynarodowego przedsiębiorstwa świadczącego usługi inwestycyjne i finansowe, którego łączna wartość inwestycji wynosi ponad 3 mld EUR (6 mld DEM) (7). Grupa ta posiada 24,8 % kapitału CWP i jest postrzegana przez Niemcy jako partner instytucjonalny.

(16) W lutym 2001 r. CWP sprzedało urządzenia służące do produkcji fosforanu przedsiębiorstwu [...] (*) (TI),

(5) CWP zmieniło sposób prowadzenia rachunkowości w roku 1998. Dane za rok 1998 obejmują okres październik-grudzień 1998.

(6) W odpowiedzi na nakaz udzielenia informacji Niemcy poinformowały Komisję, że CWP posiada spółkę zależną w 100 %, KEB Kali Elektrolyse GmbH z siedzibą w Bitterfeld. Została ona utworzona w 1998 r. w celu eksploatacji urządzenia do elektrolizy potasowej. Z powodu problemów z jego funkcjonowaniem przedsiębiorstwo zmieniło nazwę na Vopelius-Bioprodukte GmbH i następnie zostało sprzedane firmie Vopelius Chemie AG.

(7) <http://www.bvt.de/>

(*) Fragmenty tekstu zostały opuszczone w celu zagwarantowania, że żadna informacja poufna nie zostanie przekazana. Fragmenty te zostały oznaczone wielokropkiem w nawiasach kwadratowych, po których umieszczono gwiazdkę.

produkującemu fosfor i pochodne fosforu. Zgodnie z treścią umowy sprzedaż dotyczyła wartości firmy, wartości niematerialnych i prawnych, zasobów itp. o wartości [...] * EUR ([...] * DEM) oraz nieruchomości gruntowych i środków trwałych o wartości [...] * EUR ([...] * DEM). Zdaniem Niemiec warunkiem nabycia nieruchomości gruntowych oraz środków trwałych jest przeniesienie składników majątku trwałego wolnych od obciążeń oraz decyzja Komisji dotycząca pomocy państwa na rzecz CWP, z której wynika, że w stosunku do przedsiębiorstwa TI nie można przeprowadzić ewentualnej windykacji pomocy. Jeśli decyzja Komisji będzie pozytywna, następcą Urzędu Powierniczego, Federalny urząd do zadań specjalnych związanych ze zjednoczeniem Niemiec („Bundesanstalt für vereinigungsbedingte Sonderaufgaben”, zwany dalej „BvS”) oraz kraj związkowy Saksonia-Anhalt zwolnią zabezpieczenia na składnikach majątku trwałego, które przejmie TI, tak aby zostało spełnione kryterium przekazania składników majątku trwałego bez obciążeń oraz aby umowa sprzedaży mogła wejść w życie. Dopóki umowa sprzedaży nie nabierze mocy prawnej, kwota w wysokości [...] * EUR ([...] * DEM) nie zostanie zapłacona. Do momentu wejścia w życie umowy CWP będzie produkował fosforany wyłącznie na potrzeby przedsiębiorstwa TI, które dostarcza surowiec.

B. Środki finansowe przyznane przez sektor publiczny

(17) W związku z prywatyzacją z dnia 29 czerwca 1994 r. CWP uzgodniło cenę sprzedaży w wysokości 3 181 769 EUR (6,223 mln DEM) za dział produkcji „pochodne fosforu” Zakładów Azotowych, płatną w trzech transzach, każdorazowo po 511 292 EUR (1 mln DEM) w następujących terminach: 30 czerwca 1995 r., 1 czerwca 1996 r. oraz 30 czerwca 1996 r., oraz pozostałą kwotę w wysokości 1 647 894 EUR (3,223 mln DEM), płatną dnia 1 lipca 1997 r. CWP zobowiązało się ponadto do utrzymania do dnia 1 października 1999 r. 70 miejsc pracy oraz do zainwestowania do dnia 31 grudnia 2002 r. kwoty 5 112 919 EUR (10 mln DEM).

(18) W odpowiedzi na to Urząd Powierniczy udostępnił szereg środków. Część z nich została dostosowana w ramach licznych uzupełnień umowy prywatyzacyjnej w latach 1994–2003. Poniższa tabela przedstawia obraz omawianej sytuacji:

Tabela 2

(w mln EUR)

Środki prywatyzacyjne (Urząd Powierniczy)		
1	Poręczenie	1,02
1a	Przedłużenie poręczenia oraz zamiana na pożyczkę/dotację	(1,02)
2	Dotacja inwestycyjna	3,06
3	Usunięcie zaległości produkcyjnych	0,31
Razem		4,39

(19) Środek 1: Poręczenie w wysokości 1 022 583 EUR (2 mln DEM) za kredyt operacyjny. Kredyt został przyznany pierwotnie przez Deutsche Bank, a następnie został on przeniesiony do Commerzbank w 1996 r., a w roku 1998 do Hypovereinsbank.

(20) Środek 1a: Poręczenie wymienione w środku 1 miało pierwotnie obowiązywać do grudnia 1995 r. Jednak po wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego Niemcy poinformowały, że poręczenie przedłużono kilkakrotnie w ramach różnych uzupełnień umowy prywatyzacyjnej, ostatnio do dnia 30 listopada 2000 r. Przed upływem tego terminu BvS w dniu 21 listopada 2000 r. udzielił CWP pożyczki na spłacenie kredytu zabezpieczonego powyższym poręczeniem w wysokości tej samej kwoty. Pożyczka zastąpiła istniejący kredyt, a poręczenie wygasło. Zgodnie z informacjami przekazanymi przez Niemcy nowa pożyczka została udzielona do dnia 31 grudnia 2005 r., a jej oprocentowanie odpowiada stopie referencyjnej⁽⁸⁾ ustalonej przez Komisję. Ostatnia zmiana umowy prywatyzacyjnej z lipca 2003 r. przewidywała, w przypadku przyjęcia przez Komisję pozytywnej decyzji, zamianę pożyczki na dotację, tzn. rezygnację z jej spłaty przez CWP.

(21) Środek 2: Bezzwrotna dotacja w wysokości 3 067 751 EUR (6 mln DEM) na sfinansowanie inwestycji mających na celu utrzymanie produkcji.

(22) Środek 3: Urząd Powierniczy przejął koszty związane z usunięciem zaległości produkcyjnych, które wynosiły ok. 623 776 EUR (1,22 mln DEM). W późniejszym okresie podwyższono dotację o 306 775 EUR (0,6 mln DEM). Według strony niemieckiej nigdy nie wypłacono

dotkowej kwoty, ponieważ projekt, którego dotyczyła subwencja, okazał się niemożliwy do zrealizowania z powodów technicznych.

Środki finansowe w 1997 r. według informacji strony niemieckiej

(23) Pierwsze zmiany umowy prywatyzacyjnej przewidywały m.in. przedłużenie poręczenia wymienionego w środku 1 (środek 1a) oraz odroczenie terminu płatności ceny sprzedaży.

(24) Kolejne uzgodnienie z przełomu lat 1996/1997, zawarte między przedsiębiorstwem a BvS, miało zapobiec niewypłacalności CWP. Przewidywano szereg środków sektora publicznego, stanowiących główną część zgłoszenia z roku 1997. Poniższa tabela przedstawia środki restrukturyzacyjne zgłoszone w 1997 r.

Tabela 3

(w mln EUR)

Środki Urzędu Powierniczego/BvS		Kwota
4	Umorzenie ceny sprzedaży	3,18
5	Umorzenie odsetek za prolongatę	0,23
6	Dotacja inwestycyjna	1,79
7	Poręczenie 20 % kwoty prywatnej pożyczki inwestycyjnej na kwotę ponad 6,3 mln DEM	0,64
8	Poręczenie 20 % kwoty prywatnej pożyczki operacyjnej na kwotę ponad 8,5 mln DEM	0,87
7a/8a	Przekształcenie poręczenia na pożyczkę/dotację	(1,51)
Środki kraju związkowego Saksonia-Anhalt		
9	Poręczenie 80 % kwoty prywatnej pożyczki inwestycyjnej na kwotę ponad 6,3 mln DEM	2,58
10	Poręczenie 80 % kwoty prywatnej pożyczki operacyjnej na kwotę ponad 8,5 mln DEM	3,47
Środki w ramach zatwierdzonych systemów pomocy		
11	Bezpośrednie dotacje inwestycyjne (środki wspólnotowe) z dnia 8 lipca 1998 r.	1,94
12	Subwencje inwestycyjne (1994–1997)	0,15
Razem		14,85

⁽⁸⁾ http://europa.eu.int/comm/competition/state_aid/others/reference_rates.html

- (25) Środek 4: W ramach niniejszego porozumienia BvS zgodził się w grudniu 1996 r. na dalsze odroczenie zapłaty ceny sprzedaży, której płatność już kilkakrotnie odrażano na mocy wcześniejszych zmian umowy prywatyzacyjnej, do dnia 31 grudnia 1999 r. Dnia 5 lipca 1999 r. ostatecznie umorzono zapłatę ceny sprzedaży. Komisję poinformowano o powyższym, przekazując zestawienia dotyczące tzw. „zarządzania umowami”, informujące o działaniach BvS w zakresie kontroli umów⁽⁹⁾.
- (26) Środek 5: Po wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego Niemcy przyznały, że decyzją z grudnia 1996 r. umorzono odsetki w wysokości 237 239 EUR (0,464 mln DEM) narosłe do końca 1996 r. wskutek odroczenia płatności. Ponadto BvS oświadczył, że również w przyszłości nie będzie pobierać odsetek za odroczenie płatności ceny sprzedaży.
- (27) Środek 6: BvS podwyższył dotację na finansowanie inwestycji mających na celu utrzymanie produkcji (środek 2) o 2 065 619 EUR (4,04 mln DEM). Po wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego strona niemiecka poinformowała, że z kwoty w łącznej wysokości 5 133 370 EUR (10,04 mln DEM) przyznanej na finansowanie inwestycji (środki 2 i 6) wykorzystano tylko 4 867 499 EUR (9,52 mln DEM). Uwzględniając powyższe, podwyższenie subwencji wyniosło 1 799 747 EUR (3,52 mln DEM).
- (28) Środek 7: W kwietniu 1998 r. CWP otrzymało od Hypovereinsbank pożyczkę operacyjną w wysokości 3 221 139 EUR (6,3 mln DEM). Pożyczka była zabezpieczona w 20 % przez poręczenie BvS na kwotę 644 228 EUR (1,26 mln DEM). Pozostałe 80 % zabezpieczono poręczeniem kraju związkowego Saksonia-Anhalt (środek 9). Termin spłaty pożyczki upływał w grudniu 1998 r. Później była ona jednak kilkakrotnie przedłużana i według ostatnich informacji jeszcze nie została spłacona.
- (29) Środek 8: W kwietniu 1998 r. CWP otrzymało od Hypovereinsbank pożyczkę inwestycyjną w wysokości 4 345 981 EUR (8,5 mln DEM). Pożyczka była zabezpieczona w 20 % przez poręczenie BvS na kwotę 869 196 EUR (1,7 mln DEM). Pozostałe 80 % zabezpieczono poręczeniem kraju związkowego Saksonia-Anhalt (środek 10). Termin spłaty pożyczki upływa w maju 2013 r. Według ostatnich informacji nie została ona jeszcze spłacona.
- (30) Środek 7a/8a: Po wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego Niemcy poinformowały, że poręczenia BvS, zabezpieczające 20 % kwoty pożyczek, były kilkakrotnie przedłużane. W dniu 21 listopada 2000 r. BvS spłacił ostatecznie bezpośrednio bankom część pożyczki zabezpieczonej przez te poręczenia, tzn. 1 513 424 EUR (2,96 mln DEM). Wymieniona gotówka stanowi zabezpieczenie spłaty kredytu przez CWP. W przypadku banków chodzi wyłącznie o zastąpienie istniejących zabezpieczeń, lecz dla CWP jest to nowa pożyczka, która zastępuje 20 % kwoty wcześniejszych pożyczek. Przedsiębiorstwo CWP powinno zapłacić kwotę w wysokości 1 513 424 EUR (2,96 mln DEM) do dnia 31 grudnia 2005 r. oraz odsetki zgodnie ze stopą referencyjną Komisji. W odpowiedzi na nakaz udzielenia informacji Niemcy poinformowały, że CWP od stycznia 2003 r. nie płaciło odsetek, a płatności zostały odroczone. Odsetki narosły do grudnia 2002 r. w wysokości 301 000 EUR (588 705 DEM) zapłacono w lipcu 2003 r. Ostatnia zmiana umowy prywatyzacyjnej z lipca 2003 r. przewidywała przekształcenie pożyczki łącznie z odsetkami odroczoneymi od stycznia 2003 r. w dotację, tzn. rezygnację ze spłaty pożyczki wraz z należnymi odsetkami przez CWP w razie przyjęcia przez Komisję decyzji pozytywnej. Jako że kwestionowane środki polegały wyłącznie na przedłużeniu lub uzupełnieniu środków, których dotyczyła decyzja o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego, Komisja musi je ocenić w niniejszej decyzji.
- (31) Środek 9: Pożyczka operacyjna w wysokości 3 221 138 EUR (6,3 mln DEM) (środek 7) została w pozostałej kwocie, tzn. w 80 %, również zabezpieczona poręczeniem kraju związkowego Saksonia-Anhalt w wysokości 2 576 911 EUR (5,04 mln DEM). Poręczenia udzielono pierwotnie do dnia 30 kwietnia 1998 r., jednak kilkakrotnie przedłużano je na kolejny rok. CWP złożyło wniosek o kolejne przedłużenie. Zgodnie z informacjami Niemiec poręczenie ciągle jeszcze obowiązuje. Jeśli Komisja przyjmie w powyższej sprawie decyzję pozytywną, kraj związkowy Saksonia-Anhalt rozważy kolejne przedłużenie poręczenia.
- (32) Środek 10: Pożyczka inwestycyjna w kwocie 4 345 981 EUR (8,5 mln DEM) (środek 8) została w pozostałej części, tzn. w 80 %, także zabezpieczona poręczeniem kraju związkowego Saksonia-Anhalt na kwotę 3 476 785 EUR (6,8 mln DEM). Termin poręczenia upływa w kwietniu 2013 r.
- (33) Środek 11: Dnia 8 lipca 1998 r. przyznano dotacje inwestycyjne w wysokości 1 937 796 EUR (3,79 mln DEM). Zgodnie z informacjami przekazanymi przez stronę niemiecką wykorzystano jedynie 1 845 764 EUR (3,61 mln DEM).

⁽⁹⁾ Wykaz nr 33 dotyczący negocjacji dodatkowych przeprowadzonych przez BvS, zgłoszonych jako zakończone w sierpniu 1999 r. Umorzenie uzależniono od wniesienia przez nowego partnera CWP wkładu kapitałowego w wysokości 2,05 mln EUR (4 mln DEM) w celu poprawienia płynności przedsiębiorstwa.

- (34) Środek 12: Subwencje inwestycyjne w wysokości 357 904 EUR (0,7 mln DEM).

C. Restrukturyzacja

- (35) Zgodnie z informacjami przekazanymi przez Niemcy w 1997 r. już w trakcie prywatyzacji podjęto pierwsze próby restrukturyzacji przy wsparciu Urzędu Powierniczego (środki 1–3). Zakończyły się one jednakże niepowodzeniem i w roku obrotowym 1996 r. CWP znalazło się w trudnej sytuacji z powodu niewystarczającego kapitału własnego, przerwania dostaw surowców oraz braku płynności finansowej.

- (36) Phosfor AG nie podwyższył do dnia 30 września 1994 r. swojego wkładu kapitałowego z 15 339 EUR (30 000 DEM) do 818 067 EUR (1,6 mln DEM), co spowodowało, że kapitał własny był niewystarczający. Jeżeli chodzi o dostawy surowców, CWP liczyło na dostawy fosforu elementarnego, który jest surowcem do produkcji kwasu fosforowego. Kwas fosforowy stanowi podstawę do produkcji fosforanów. Spółka Phosfor AG z Kazachstanu miała dostarczyć fosfor elementarny. Ponieważ dostawy nie zostały zrealizowane, w roku obrotowym 1995/1996 wystąpiły problemy z zaopatrzeniem w surowce. Przedsiębiorstwo przeżyło te problemy częściowo dzięki zakupowi surowców po wyższych cenach na innych rynkach. Spowodowało to przerwę w produkcji, która w roku 1995 i 1996 doprowadziła do strat i w konsekwencji do znacznego ograniczenia płynności przedsiębiorstwa.

Pierwotny plan restrukturyzacyjny

- (37) Aby przywrócić długoterminową rentowność przedsiębiorstwa, konieczne było przeprowadzenie skutecznej restrukturyzacji. Zgodnie ze zgłoszeniem z 1997 r. restrukturyzację planowano między 1997 a 2000 r. Przewidywała ona przede wszystkim inwestycje w nową metodę produkcyjną („metoda mokra”).
- (38) CWP produkował do 1996 r. przede wszystkim fosforany słabo oczyszczone, używane głównie do produkcji środków piorących. Fosforany otrzymuje się z kwasu fosforowego. CWP produkował kwas fosforowy na potrzeby własne (dalsze przetwarzanie w fosforany) oraz do sprzedaży osobom trzecim. Istnieją dwie metody produkcji kwasu fosforowego, do których konieczny jest każdorazowo inny surowiec. W ramach „metody mokrej” skutek reakcji chemicznej otrzymuje się czysty kwas fosforowy z surowego kwasu fosforowego (Merchant

Grade Acid – MGA). Natomiast w przypadku termicznego procesu produkcji, stosowanego przez CWP, czysty kwas fosforowy otrzymuje się wskutek spalania fosforu elementarnego. Surowy kwas fosforowy, zgodnie ze zgłoszeniem, można kupić łatwiej i przetwarzać taniej niż fosfor elementarny, dlatego CWP zdecydowało się w ramach planu restrukturyzacyjnego na zmianę surowca, a w konsekwencji na zmianę metody produkcji. W ten sposób miał zostać rozwiązany problem z dostawami fosforu elementarnego z Kazachstanu.

- (39) Niemcy przedłożyły dwa dokumenty, które stanowią plan restrukturyzacyjny. Dokumenty te zawierają informacje sprzeczne ze zgłoszeniem z 1997 r.
- (40) Pierwszy dokument z dnia 29 maja 1996 r. pod tytułem „Nowa koncepcja zarządzania CWP, następcy działu produkcji pochodnych fosforu Zakładów Azotowych Stickstoffwerke AG Wittenberg” streszcza strategię restrukturyzacji CWP, która stawia sobie zasadniczo dwa cele: po pierwsze, rozszerzenie bazy surowcowej, a po drugie, rozszerzenie zakresu działalności przedsiębiorstwa. Powyższy dokument nie wspomina jednak o rezygnacji z termicznej metody produkcyjnej. Produkcja miała być kontynuowana na bazie fosforu elementarnego przy użyciu termicznej metody produkcyjnej, a określone urządzenia miały zostać dostosowane do obróbki zakupionego surowego kwasu fosforowego. Ponadto zwrócono uwagę na potrzebę rozważenia w niedługim terminie budowy aparatu ekstrakcyjnego w celu oczyszczenia MGA, tzn. produkcji metodą mokrą.
- (41) W drugim dokumencie pod tytułem „Propozycja długoterminowego zapewnienia działalności przedsiębiorstwa CWP oraz plan inwestycyjny i finansowy” z dnia 16 października 1996 r. CWP zawarło swoje priorytety inwestycyjne oraz plany dotyczące finansowania, nie kwestionując jednocześnie wcześniej opracowanej strategii utrzymania termicznej metody produkcyjnej równoległe do wprowadzania metody mokrej. CWP zaliczyło do priorytetów inwestycyjnych dostosowanie istniejących urządzeń oraz maszyn do obróbki kwasu fosforowego metodą mokrą oraz budowę wymienionego wcześniej aparatu ekstrakcyjnego, tak aby do września 1998 r. przedsiębiorstwo nie było już uzależnione od dostaw fosforu elementarnego. Możliwość wykonania aparatu ekstrakcyjnego była przedmiotem badania biegłego, DLM⁽¹⁰⁾, który przygotował także kosztorys⁽¹¹⁾ i wycenił koszty urządzenia na 3,07 mln EUR (6 mln DEM).

⁽¹⁰⁾ Ekspertyza „Oczyszczanie kwasu fosforowego wytworzonego metodą mokrą poprzez ekstrakcję w układzie ciecz/ciecz”, DLM, listopad 1997 r.

⁽¹¹⁾ „Wycena kosztów operacyjnych aparatu ekstrakcyjnego przeznaczonego do ekstrakcji kwasu fosforowego metodą mokrą”, DLM, wrzesień 1996 r.

Zmiana koncepcji

(42) W odpowiedzi na wszczęcie formalnego postępowania wyjaśniającego Niemcy poinformowały o zmianie i rozszerzeniu technicznej koncepcji budowy aparatu ekstrakcyjnego. Do pierwszej zmiany doszło w grudniu 1997 r., kiedy szereg przeprowadzonych testów wykazał, że konieczna jest obróbka końcowa kwasu, na którą składa się etap defluoryzacji i zagęszczenia, aby uzyskać jakość spożywczą. W lutym 1999 r. jeden z dostawców CWP, dostarczający kwas o jakości MAG, którego nie trzeba było wstępnie oczyszczać, wypowiedział umowę. W następstwie powyższego CWP zmuszone było do nabycia kwasu o standardowej jakości MAG, do przeprowadzenia oczyszczania wstępnego i odbarwiania. Te dwie zmiany pociągnęły za sobą dodatkowe koszty oraz opóźnienia we wdrożeniu koncepcji o około półtora roku i zmusiły CWP do rozbudowy urządzeń, co pociągnęło za sobą ponownie dodatkowe koszty i znów odroczyło wdrożenie. Koszty aparatu ekstrakcyjnego wzrosły z 3,07 mln EUR (6 mln DEM) do 7,772 mln EUR (15,1 mln DEM).

(43) W 2000 r. pojawił się kolejny problem związany z wysoce toksycznym produktem ubocznym – rafinatem. W odpowiedzi na wszczęcie formalnego postępowania wyjaśniającego Niemcy zwróciły uwagę, że CWP liczyło na dalsze przetwarzanie rafinatu przez osoby trzecie, a w połowie 2000 r. stwierdziło brak odpowiednich ofert na rynku. Spowodowany w ten sposób kryzys doprowadził do opóźnień we wdrożeniu działań restrukturyzacyjnych i do przerwania budowy aparatu ekstrakcyjnego. Pomimo różnych podwyższeń kapitału przez wspólników przedsiębiorstwo stanęło latem 2000 r. w obliczu niewypłacalności. Ostatecznie uniknięto tego dzięki umowie zawartej z TI.

(44) Umowę zawarto na początku 2001 r. Przewidywała ona sprzedaż działu produkcji fosforanów przedsiębiorstwu TI, jak wspomniano powyżej. Do momentu uprawomocnienia się umowy CWP produkuje wyłącznie fosforany dla TI, a TI udostępnia surowiec. Po wejściu w życie umowy CWP wycofa się całkowicie z produkcji fosforanów i skoncentruje się wyłącznie na produkcji kwasu fosforowego metodą moką, kiedy tylko zakończona zostanie budowa aparatu ekstrakcyjnego. W tym celu konieczne jest przeprowadzenie nowych działań w celu zakończenia eksploatacji urządzeń służących do produkcji kwasu fosforowego metodą termiczną (tradycyjna metoda produkcyjna CWP), pięciotlenku fosforu, podfosforynu sodu (jeden z produktów wprowadzonych w ramach restrukturyzacji) oraz zamknięcia magazynu fosforu (fosfor nie może już być wykorzystywany jako surowiec). Liczbę zatrudnionych w CWP zredukowano o ok. 33 pracowników.

(45) Zdaniem Niemiec restrukturyzacja działu produkcji fosforanów w CWP, który ma być przejęty przez TI, zakończyła się sukcesem. To samo będzie dotyczyło produkcji kwasu fosforowego, kiedy tylko TI zapłaci cenę sprzedaży za składniki majątku trwałego CWP. CWP będzie wtedy w stanie zakończyć budowę aparatu ekstrakcyjnego i zapewnić sobie długoterminową egzystencję nie odbiegając zbyt poważnie od pierwotnej koncepcji restrukturyzacyjnej. Zgodnie z informacjami Niemiec aparat ekstrakcyjny jest już w 90 % gotowy. Produkcję kwasu fosforowego metodą termiczną zakończono już w lutym 2001 r. Urządzenia opróżniono, wyczyszczono i zakończono ich eksploatację.

D. Koszty restrukturyzacji

(46) Zgodnie z dokumentem pt.: „Propozycja długoterminowego zapewnienia działalności przedsiębiorstwa CWP oraz plan inwestycyjny i finansowy” z dnia 16 października 1996 r. CWP potrzebowało w latach 1996–2000 nakładów inwestycyjnych na kwotę 5,62 mln EUR (11 mln DEM) oraz środków obrotowych w wysokości 2,56 mln EUR (5 mln DEM). Ten sam dokument zawiera ponadto plan inwestycyjny, w którym ujęte są inwestycje o łącznej wysokości 9,29 mln EUR (18,17 mln DEM). Zgodnie ze zgłoszeniem z 1997 r. koszty restrukturyzacyjne wynoszą łącznie 12,88 mln EUR (25,2 mln DEM). Działania restrukturyzacyjne zgłoszone w 1997 r. znajdują się w tabeli 4.

Tabela 4

(w mln EUR)	
Działania restrukturyzacyjne	Koszty
Wyrównanie strat (1995–1998)	4,91
Inwestycje zabezpieczające	2,15
Inwestycje restrukturyzacyjne	5,52
Utylizacja odpadów szkodliwych dla środowiska z okresu przed 1 lipca 1990 r.	0,31
Razem	12,88

(47) Po wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego podano takie same koszty w wysokości 18,87 mln EUR (36,9 mln DEM). Tabela 5 zawiera dwie nowe rubryki „dotacje” oraz „umorzenie ceny sprzedaży”, które stanowią raczej środki finansowe niż koszty restrukturyzacyjne.

Tabela 5

(w mln EUR)	
Działania restrukturyzacyjne	Koszty
Wyrównanie strat (1995–1998)	4,86
Inwestycje zabezpieczające	2,05
Inwestycje restrukturyzacyjne	7,98
Utylizacja odpadów szkodliwych dla środowiska z okresu przed 1 lipca 1990 r.	0,31
Dotacje	0,20
Umorzenie ceny sprzedaży	3,43
Razem	18,87

- (48) Odpowiedź Niemiec na nakaz udzielania informacji zawierała podział restrukturyzacji na dwie części: restrukturyzację produkcji fosforanów oraz restrukturyzację pozostałych obszarów działalności (głównie produkcji kwasu fosforowego). Koszty restrukturyzacji produkcji fosforanu oszacowano na kwotę łączną 7,99 mln EUR (15,63 mln DEM), obejmują one inwestycje w wysokości 4,71 mln EUR (9,21 mln DEM). Koszty restrukturyzacji pozostałych zakresów działalności oszacowano łącznie na 27,14 mln EUR (53,08 mln DEM), obejmują one inwestycje w wysokości 13,22 mln EUR (25,86 mln DEM). Zgodnie z powyższym koszty restrukturyzacji wynoszą łącznie 35,13 mln EUR (68,71 mln DEM). Należy jednakże podkreślić, że powyższe koszty restrukturyzacji⁽¹²⁾ obejmują nakłady za okres 1995–2001, tzn. także okres nieudanej restrukturyzacji po procesie prywatyzacji.
- (49) W piśmie z dnia 26 sierpnia 2004 r. Niemcy podały ostatecznie koszty łączne od 1997 r. do daty pisma w wysokości ok. 31,20 mln EUR (61 mln DEM). Różnica w stosunku do kwoty podanej w odpowiedzi na nakaz udzielania informacji nie została wyjaśniona.

E. Wkład własny

- (50) Zgodnie ze zgłoszeniem z 1997 r. wkład własny CWP na rzecz restrukturyzacji obejmował sfinansowanie określonych inwestycji oraz wkład poszczególnych wspólników.
- (51) CWP miało do 31 grudnia 2002 r. przeznaczyć na inwestycje łącznie 5,11 mln EUR (10 mln DEM). Należy jednak zauważyć, że powyższe zobowiązanie inwestycyjne uzgodniono już w momencie prywatyzacji dnia

29 czerwca 1994 r. i wówczas nie przewidziano, że inwestycje należy sfinansować ze środków prywatnych.

- (52) W piśmie stanowiącym odpowiedź na wszczęcie formalnego postępowania wyjaśniającego Niemcy podały, że w okresie od 1994 do 2000 r. zainwestowano kwotę w wysokości 15,7 mln EUR (30,70 mln DEM). Z tego 7,21 mln EUR (14,11 mln DEM) pochodziło ze środków prywatnych. Jednak należy zauważyć, że powyższa kwota zawiera środki finansowane z zasobów publicznych w wysokości 3,73 mln EUR (7,3 mln DEM). Wkład udziałowców na poczet powyższych inwestycji wynosi zatem 3,48 mln EUR (6,81 mln DEM).
- (53) W przypadku drugiego składnika wkładu własnego, tzn. wkładów udziałowców, spółka Vopelius Chemie GmbH, zgodnie ze zgłoszeniem z 1997 r., udzieliła kredytu na kwotę 0,15 mln EUR (0,3 mln DEM). Niemcy poinformowały w odpowiedzi na wszczęcie formalnego postępowania wyjaśniającego, że w powyższym przypadku mamy do czynienia z umową najmu z opcją zakupu dóbr inwestycyjnych, za które przedsiębiorstwo Vopelius poręczyło jako współdłużnik solidarny.
- (54) W odpowiedzi na wszczęcie formalnego postępowania wyjaśniającego Niemcy stwierdziły ponadto, że wpłacony kapitał własny w wysokości 288 879 EUR (0,565 mln DEM) należy także uznać za wkład udziałowców na rzecz finansowania inwestycji.
- (55) W odpowiedzi na nakaz udzielenia informacji Niemcy przedstawiły wykaz środków (tabela 6), które ich zdaniem należy uznać za finansowanie prywatne.

Tabela 6

(w mln EUR)	
Finansowanie prywatne	Kwota
Wkład komandytowy (BVT)	4,84
Pożyczka udziałowca (BVT)	0,15
Dotacje udziałowca (BVT)	0,11
Wkład w kapitał zakładowy	0,29
Przychody ze sprzedaży działu produkcji soli	1,64
Przychody ze sprzedaży urządzenia do produkcji soli (jeszcze nie zrealizowano)	1,66
Kredyt dostawcy (Vopelius)	2,75
Razem	11,44

⁽¹²⁾ Załącznik 42 do pisma z dnia 4 lipca 2003 r.

(56) Zgodnie z informacjami przekazanymi przez Niemcy podwyższenie finansowania prywatnego związane jest przede wszystkim z wkładem kapitałowym przedsiębiorstwa BVT, które w grudniu 1998 r. przejęło nietypowy cichy udział w CWP. BVT udzieliło ponadto w marcu 2001 r. pożyczki oraz we wrześniu 2001 r. dotacji na rzecz CWP. Niemcy podały jako wkład inwestora kredyt dostawcy Vopelius, który udostępniono między styczniem 1997 r. a styczniem 1998 r., a polegający na odroczeniu płatności na rzecz firmy Vopelius za dostarczony surowiec, oraz przychód, który CWP uzyskałby ze sprzedaży działu produkcji fosforanu na rzecz TI.

(57) Nie wyjaśniono jednakże zależności, w jakiej pozostają środki wymienione w tabeli 6 wobec kosztów restrukturyzacji omówionych w motywach 46–49.

F. Analiza rynkowa

(58) Przedsiębiorstwo CWP było producentem fosforanów przemysłowych i wytwarzało kwas fosforowy na potrzeby własne. Zgodnie z planem restrukturyzacji jakość fosforanów miała ulec poprawie, aby można było rozpocząć produkcję dla przemysłu spożywczego, planowano także wprowadzenie metody mokrej produkcji kwasu fosforowego. Należy zauważyć, że kwas fosforowy wyprodukowany metodą mokrą wykazuje taką samą jakość oraz takie same właściwości jak kwas fosforowy wyprodukowany metodą termiczną. Jednakże w trakcie obu metod produkcyjnych stosowane są różne surowce, mianowicie fosfor elementarny w metodzie termicznej i MAG w metodzie mokrej. Metoda mokra składa się ponadto z różnych etapów i prowadzi do powstania produktów ubocznych (szczególnie rafinatu), które należy poddać dalszej obróbce.

(59) Kwas fosforowy stanowi podstawę wytwarzania produktów fosforanowych, które wymagają surowca o wyższym stopniu czystości. Kwas fosforowy znajduje zastosowanie w produkcji nawozów fosforowych na potrzeby rolnictwa oraz fosforanów dla przemysłu spożywczego. Polifosforany, szczególnie politrójfosforan sodu, stosowane są w proszkach do prania i środkach do mycia naczyń, a także w innych środkach czystości. Ponadto stosowane są w najróżniejszy sposób w przemyśle.

(60) W podręczniku „Chemical Economics Handbook” z 2002 r. znajduje się stwierdzenie, że popyt na kwas fosforowy wyprodukowany metodą termiczną zmniejsza się drastycznie, gdyż w przypadku magazynowanych produktów chemicznych preferuje się kwasy fosforowe produkowane metodą mokrą. Import z Chin przyczynia się ponadto do bardzo ostrej konkurencji. Wcześniej stosowano kwas fosforowy produkowany metodą termiczną do wielu

produktów fosforanowych oraz do bezpośredniego użycia; dziś zastępowany jest on przez kwas fosforowy ekstrakcyjny, dzięki czemu uzyskuje się znaczne oszczędności. Zasoby surowego kwasu fosforowego są szeroko dostępne i względnie korzystne cenowo. Podręcznik nadmienia także, iż w 2002 r. w Europie Zachodniej istniało jeszcze czterech producentów kwasu fosforowego wykorzystujących metodę termiczną, mianowicie: TI (największy producent), CWP, FEBEX S.A. oraz Kreams Chemie.

(61) Zgodnie z informacjami przekazanymi przez Niemcy europejski rynek kwasu fosforowego i fosforanów charakteryzuje struktura oligopolistyczna i brak jest niewykorzystanych zdolności produkcyjnych. Natomiast zdaniem CWP na rynku europejskim nie ma oligopolu. Niektórzy konkurenci CWP zgadzają się z tą opinią, uważają jednakże, że na rynku występuje wyraźny nadmiar zdolności produkcyjnych.

(62) Zdaniem Niemiec oraz CWP posiadany przez CWP udział w rynku fosforanów w Europie Zachodniej jest nieznaczny (fosforany stosowane w przemyśle oraz fosforany spożywcze). W 2000 r. wynosił on 5,1 %. Od 2001 r. CWP produkuje wyłącznie na potrzeby TI, nie jest zatem obecna na rynku. Udział rynkowy CWP przejęło przedsiębiorstwo TI. Niemcy wyjaśniają dalej, że TI nie działa w segmencie fosforanów specjalnych jak CWP, lecz na rynku fosforu, kwasu fosforowego oraz innych pochodnych.

(63) W kwestii produkcji kwasu fosforowego CWP stwierdza, że jego produkcja kwasu fosforowego metodą termiczną w wysokości 40 000 t powinna zostać zredukowana do 20 000 t kwasu fosforowego ekstrakcyjnego. Pierwotnie przewidziany udział w rynku kwasu fosforowego w wysokości 6 % zmniejszy się w Europie Zachodniej do 3 %. Urządzenia wykorzystywane w metodzie termicznej zostały już wycofane z eksploatacji, a aparatu ekstrakcyjnego jeszcze nie uruchomiono, dlatego CWP nie produkuje obecnie kwasu fosforowego, a jego udział w rynku wynosi zero.

III. POWODY WSZCZĘCIA FORMALNEGO POSTĘPOWANIA WYJAŚNIAJĄCEGO

(64) W następstwie skargi o unieważnienie aktu prawnego wniesionej przez Prayon-Rupel Sąd Pierwszej Instancji uchylił wyrokiem z dnia 15 marca 2001 r. decyzję Komisji z dnia 16 grudnia 1997 r.⁽¹³⁾ z powodu naruszenia zasadniczego przepisu formalnego. Sąd Pierwszej Instancji stwierdził, że Komisja była zobowiązana do wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego z powodu poważnych problemów przy ocenie zgodności pomocy ze wspólnym rynkiem.

⁽¹³⁾ Patrz: przypis 3.

(65) Sąd uzasadnił poważne problemy faktem, iż Komisja przyjęła decyzję bez wystarczającej znajomości technicznych działań restrukturyzacyjnych. SPI potwierdził po pierwsze, że Komisja błędnie opisała działania restrukturyzacyjne przeprowadzone przez CWP. Komisja oparła opis technicznych działań restrukturyzacyjnych na informacjach Niemiec z 1997 r., iż termiczna metoda produkcji kwasu fosforowego powinna zostać zastąpiona metodą mokrą. SPI podkreślił jednak, że w żadnym projekcie planu restrukturyzacyjnego z maja i października 1996 r., które Komisja otrzymała od Niemiec, nie ma mowy o rezygnacji z metody termicznej. Po drugie, SPI stwierdził, że Komisja błędnie oceniła techniczną możliwość przeprowadzenia działań restrukturyzacyjnych oraz ich rentowność. SGI zajął takie stanowisko na podstawie ekspertyzy przedłożonej przez stronę skarżącą.

(66) Komisja była zobowiązana na podstawie art. 233 ust. 1 Traktatu WE do podjęcia środków, które zapewnią wykonanie wyroku SPI. Komisja przeprowadziła wstępne badanie środków na rzecz CWP, łącznie ze środkami, których nie zbadano w poprzedniej decyzji i uznała, że jej stanowisko zostało potwierdzone, mianowicie iż doszło do przyznania pomocy państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu WE. Komisja wyraziła poważne wątpliwości co do zgodności pomocy ze wspólnym rynkiem. Po pierwsze, Komisja nie była w stanie określić dokładnej kwoty pomocy. Ponadto tymczasowe badanie przeprowadzone zgodnie ze wspólnotowymi wytycznymi dotyczącymi sprawie pomocy państwa na rzecz ratowania i restrukturyzacji przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji z 1994 r. (dalej zwane „wytycznymi wspólnotowymi (1994)”) ⁽¹⁴⁾ ujawniło poważne wątpliwości co do zgodności pomocy ze wspólnym rynkiem. W związku z powyższym Komisja wszczęła formalne postępowanie wyjaśniające.

IV. POWODY WYSTOSOWANIA NAKAZU UDZIELENIA INFORMACJI

(67) Komisja wszczęła postępowanie głównie na podstawie informacji przedłożonych w 1997 r. Odpowiedź Niemiec na nakaz udzielenia informacji zawiera jednak szczegółowe informacje dotyczące wcześniejszych środków, które przedstawiono jako istniejącą pomoc (środki 1–3) oraz jako zmiany określonych środków (środek 1a oraz środki 7a/8a). Ponadto środki dotąd przedstawione jako środki doraźne po wszczęciu postępowania zostały uznane przez Niemcy za pomoc istniejącą (środki 9 i 10). Komisja nie była w stanie stwierdzić na podstawie posiadanych informacji, czy środki określane jako pomoc

istniejąca są rzeczywiście zgodne z programami, na podstawie których zostały one rzekomo przyznane. Aby wyjaśnić powyższe niejasności, Komisja wystosowała w dniu 6 marca 2003 r. nakaz udzielenia informacji.

V. UWAGI ZAINTERESOWANYCH STRON

(68) Po wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego trzech bezpośredni konkurenci CWP oraz CWP przedstawili swoje uwagi, które streszczono poniżej.

A. Uwagi Prayon-Rupel

(69) Prayon-Rupel przekazało wyczerpujący opis obu metod produkcyjnych (metoda termiczna i mokra) oraz przedmiotowych produktów i rynków. Prayon-Rupel wyraża przede wszystkim wątpliwości, czy powyższy projekt można uznać za plan restrukturyzacyjny. Zmiana metody produkcyjnej nie stanowi skutecznej restrukturyzacji w rozumieniu wytycznych wspólnotowych (1994). Jeśli problemy przedsiębiorstwa związane są z zaopatrzeniem, zmiana metody produkcji ich nie rozwiąże. Ponadto na rynku nie występują problemy z zaopatrzeniem, gdyż przedsiębiorstwo może kupować fosfor z Chin, największego producenta na świecie, zamiast z Kazachstanu.

(70) Po drugie, Prayon-Rupel wątpi w wykonalność planu restrukturyzacyjnego. Zmiana metody termicznej na mokrą przewidziana w pierwszym dokumencie nie jest możliwa do przeprowadzenia. Pociągałaby ona za sobą znaczne inwestycje oraz uruchomienie zupełnie nowego urządzenia, a nie wyłącznie wymienione przez Niemcy nieliczne inwestycje. Zmiana metody produkcyjnej nie doprowadzi również do otrzymywania wysokowartościowego produktu; takie stanowisko prezentują także Niemcy. Prayon-Rupel wyraziło również wątpliwości dotyczące odzyskania rentowności przez CWP, gdyż prognozy obrotu oparto na bardzo optymistycznych założeniach, a wyniki operacyjne nadal wykazują wartości negatywne. Zmiana metody produkcyjnej bez odpowiednich nakładów inwestycyjnych może doprowadzić jedynie do uzyskania produktu o gorszej jakości, i w ten sposób przyczynić się do dalszego ograniczenia zysków.

(71) Po trzecie, Prayon-Rupel uważa, że CWP zwiększy zdolność produkcyjną. Zgodnie z pierwszym planem restrukturyzacyjnym metoda mokra miała zostać wprowadzona przy jednoczesnym utrzymaniu termicznej metody produkcyjnej. Taki stan rzeczy oznacza z dniem Prayon-Rupel podwojenie zdolności produkcyjnych.

⁽¹⁴⁾ Dz.U. C 368 z 23.12.1994, str. 12.

(72) Po czwarte, Prayon-Rupel twierdzi, że pomoc nie jest ograniczona do koniecznego minimum, a zobowiązanie udziałowców do zainwestowania 5,11 mln EUR (10 mln EUR) w ramach prywatyzacji nie jest związane z restrukturyzacją, lecz jest niewystarczające i wyłącznie hipotetyczne.

(73) Prayon-Rupel wątpi ponadto, czy plan restrukturyzacyjny zostanie w pełni zrealizowany. Przejęcie działu produkcji fosforu CWP przez TI potwierdza tylko przypuszczenie, że plan nie zostanie przeprowadzony w przewidziany sposób.

B. Uwagi Chemische Fabrik Budenheim A. Oetker

(74) Przedsiębiorstwo Chemische Fabrik Budenheim A. Oetker (dalej zwane „CFB”) w piśmie z dnia 20 sierpnia 2001 r. wyraziło wątpliwości dotyczące wykonalności planu restrukturyzacyjnego. Zbudowanie nowego aparatu ekstrakcyjnego nie jest możliwe w tak krótkim czasie i przy tak niskich kosztach, jak planuje CWP. Powyższe stwierdzenie potwierdziło się, gdyż zgodnie z informacjami z rynku CWP wycofało z eksploatacji urządzenie do produkcji metodą termiczną oraz wstrzymało prace przy budowie nowego aparatu ekstrakcyjnego. CFB uważa, że koszty budowy nowego urządzenia skalkulowano na zbyt niskim poziomie, a CWP nie posiada koniecznego know-how w zakresie nowej metody produkcji kwasu fosforowego. Ponadto CWP nie udziela informacji o tym, w jaki sposób przetwarzane będą toksyczne produkty uboczne powstające w ramach nowej metody produkcyjnej. CWP stwierdza ponadto, że TI z powodzeniem produkuje kwas fosforowy metodą termiczną, który to fakt zaprzecza konieczności zmiany metody produkcji w celu przywrócenia rentowności CWP. CFB wątpi w problemy z zabezpieczeniem dostaw fosforu elementarnego. Produkcja kwasu fosforowego w nowym urządzeniu nie doprowadziłaby do redukcji kosztów wstępnych prefinansowania.

(75) CFB stwierdza ponadto, że ścisła współpraca między CWP i TI, włączając uzgodnione przekazanie działu produkcji fosforanów do TI oraz – po pewnym czasie – prawo TI do przejęcia tego działu produkcji CWP, nasuwa pytanie, czy pomoc nie przysparza ostatecznie korzyści przedsiębiorstwu TI.

(76) CFB zwraca również uwagę na fakt, że CWP otrzymuje wsparcie finansowe od swoich udziałowców, szczególnie od BVT Industrie GmbH oraz od TI. W momencie udzielania pomocy należy zatem uwzględnić stan kapitału własnego CWP.

C. Uwagi BK Giulini

(77) BK Giulini informuje w piśmie z dnia 26 września 2001 r., że CWP nie posiada planu restrukturyzacyjnego, a przedstawiona koncepcja jest niewystarczająca i nieproporcjonalna. Zmiana metody produkcji nie jest konieczna, a pod względem technicznym i ekonomicznym niemożliwa do przeprowadzenia. Ponieważ CWP nie zamierza ponadto zrezygnować z termicznej metody produkcji, przyznane środki stanowią pomoc niezgodną ze wspólnym rynkiem. Problemy z dostawami oraz brak wystarczającej płynności nie uzasadniają wystarczająco zmiany metody produkcji ani restrukturyzacji. Przyznana pomoc wykorzystano nie na inwestycje, lecz jako dotację na poprawę płynności, co doprowadziło do zakłóceń w funkcjonowaniu rynku we Wspólnocie. Nadmiar zdolności produkcyjnych kwasu fosforowego na rynku europejskim wymieniono jako kolejny argument przeciw pomocy na rzecz CWP.

(78) BK Giulini stwierdza ponadto, że pomoc przyznana przez Niemcy nie doprowadziła do odzyskania zdolności do funkcjonowania przez CWP. Pomimo przyznanej pomocy przedsiębiorstwo ponosi straty od 1998 r. Porozumienie zawarte między CWP i TI potwierdza w pełni niepowodzenie działań restrukturyzacyjnych.

(79) Zdaniem BK Giulini rzeczywistym beneficjentem przyznanej pomocy jest przedsiębiorstwo TI.

D. Uwagi CWP

(80) W pismach z dnia 21 września 2001 r. oraz 6 lutego 2002 r. Niemcy przekazały odpowiedź CWP na wszczęcie formalnego postępowania wyjaśniającego. W piśmie z dnia 8 października 2002 r., w którym Niemcy przekazały odpowiedź CWP na powyższe uwagi stron trzecich, CWP nawiązało do wątpliwości wyrażonych przez Komisję w momencie wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego oraz przez pozostałe strony.

(81) W kwestii istnienia koncepcji restrukturyzacyjnej CWP wyjaśnia, że restrukturyzacja zasadniczo stawia sobie dwa cele: rozszerzenie palety produktów w zakresie fosforanów i stworzenie szerszej bazy surowcowej dzięki alternatywom korzystniejszym cenowo niż fosfor. Powyższe cele nie zmieniły się w trakcie całego procesu restrukturyzacji, nawet jeśli koncepcja ulegała oczywiście kilkakrotnie modyfikacjom.

- (82) Odnośnie do wątpliwości co do wykonalności działań restrukturyzacyjnych CWP jest zdania, że paletę produktów w zakresie fosforanów można rozszerzyć dzięki zainstalowaniu nowej suszarki fluidyzacyjnej do produkcji fosforanów bezwodnych. W odniesieniu do rozszerzenia bazy surowcowej, która jest drugim celem, CWP stwierdza, że dzięki urządzeniu ekstrakcyjnemu możliwa jest produkcja takich samych produktów o takiej samej jakości i przy niższych kosztach niż metodą termiczną, przy czym nie powstaje zależność od dostaw fosforu elementarnego od stron trzecich.
- (83) Odpowiadając na stwierdzenie CFB, iż TI produkuje z powodzeniem kwas fosforowy metodą termiczną, CWP oświadcza, że TI nie jest zależne od dostaw fosforu elementarnego, gdyż samo jest jego producentem. TI jest również w stanie utrzymać koszty elektryczności na niskim poziomie (które stanowią większość kosztów produkcji fosforu elementarnego), ponieważ jeden z udziałowców TI zarządza elektrownią jądrową, dzięki czemu TI nabywa prąd po cenach preferencyjnych. Z powyższych względów sytuacji TI nie można porównać z sytuacją CWP.
- (84) W kwestii wątpliwości dotyczących powodzenia restrukturyzacji, CWP oświadcza, że wdrożone działania stanowią klasyczne działania restrukturyzacyjne przedsiębiorstwa. Budowa obu urządzeń była zyskownym przedsięwzięciem. Oczekuje się przede wszystkim, że aparat ekstrakcyjny przyczyni się do zmniejszenia kosztów produkcji o 7 % w porównaniu z termiczną metodą produkcji oraz do osiągnięcia zysku z kapitału netto w wysokości 23 %. Pierwsze testy wykazały, iż przy użyciu aparatu ekstrakcyjnego można wyprodukować kwas fosforowy o takiej samej jakości, jak metodą termiczną. CWP stwierdza ponadto, że inni konkurenci, szczególnie Prayon-Rupel, również zapowiedzieli budowę aparatu ekstrakcyjnego i to sześć razy większego niż urządzenie CWP. Opóźnienia w budowie aparatu ekstrakcyjnego były spowodowane problemami z dostawami, a nie faktem niemożności budowy takiego urządzenia. Powyższe urządzenie jest już w 90 % gotowe, ponadto jedna z instytucji jest zainteresowana licencją na know-how.
- (85) CWP nie podziela ponadto stanowiska, że doszło do zakłócenia konkurencji. CWP zwróciło uwagę na przewidywania wyrażone przez CRU International Ltd w uaktualnionej wersji badania pt. „The Market for Industrial and Food Phosphates” („Rynek fosforanów przemysłowych i spożywczych”) na lata 1998–2002, iż podczas gdy w 2003 r. przemysł będzie posiadał łącznie wystarczającą ilość mocy produkcyjnych dla zaspokojenia popytu, wystąpią olbrzymie różnice regionalne, które wymagać będą działań zaradczych. Nadwyżka mocy produkcyjnych w przypadku fosforanów przemysłowych oraz spożywczych istnieje w rzeczywistości tylko na papierze, gdyż zgodnie z powyższym badaniem urządzenia produkcyjne znajdują się w bardzo złym stanie i wymagają modernizacji. Ponadto udział w rynku przypadający na CWP jest nieznaczący, zgodnie z opisem w motywach 62 i 63. CWP nigdy też nie sprzedawało swoich wyrobów poniżej cen rynkowych.
- (86) CWP stwierdza także, że BK Giulini nie jest jego bezpośrednim konkurentem. Przedsiębiorstwo produkujące fosforany specjalne nabyło w 2000 r. ponad dwie trzecie produkcji fosforanów CWP i było zainteresowane przejęciem od CWP działu produkcji kwasu fosforowego oraz fosforanów. Zdaniem CWP omawiana pomoc w żaden sposób nie miała wpływu na sytuację BK Giulini.
- (87) W kwestii udziału własnego w restrukturyzacji CWP stwierdza, że przedsiębiorstwo nie było w stanie sfinansować restrukturyzacji całkowicie ze środków własnych z powodu wysokich kosztów surowców. Jednakże miało w niej znaczny udział. Zgodnie z informacjami przekazanymi przez CWP inwestycje sfinansowane ze środków prywatnych wynosiły 5,11 mln EUR (10 mln DEM). Wszystkie pożyczki przyznane przedsiębiorstwu – także zabezpieczone poręczeniami BvS oraz kraju związkowego – należy uznać za wkład własny na rzecz restrukturyzacji, ponieważ CWP płaci odsetki, a spłatę zaplanowano z przychodów ze sprzedaży urządzeń do produkcji fosforanów na rzecz TI.
- (88) W kwestii określenia beneficjenta CWP stwierdza, że przedsiębiorstwo nie zostało włączone do TI. Po sprzedaży działu produkcji fosforanów na rzecz TI, w obecnej lokalizacji CWP działać będą dwa niezależne przedsiębiorstwa: TI zajmujące się produkcją fosforanów oraz CWP zajmujące się produkcją kwasu fosforowego. Wbrew twierdzeniom CFB, CWP nigdy nie dostarczało termicznego kwasu fosforowego przedsiębiorstwu TI. Ponadto CWP jest jedynym beneficjentem pomocy.

VI. UWAGI NIEMIEC

- (89) W odpowiedzi na wszczęcie formalnego postępowania wyjaśniającego Niemcy przekazały informacje opisane w motywach 42–44 dotyczące modyfikacji koncepcji restrukturyzacji. Niemcy poinformowały także o wszystkich środkach finansowych sektora publicznego, które przedsiębiorstwo uzyskało w trakcie prywatyzacji i restrukturyzacji, zgodnie z opisem w motywach 17–34. Ponadto w motywach 50–57 przedstawiono dane dotyczące wkładu własnego na restrukturyzację, sprawozdania z działalności przedsiębiorstwa za lata 1994–2000 oraz dane rynkowe. Odnośnie do uwag stron trzecich Niemcy odwołują się do odpowiedzi CWP wyrażonej w piśmie z dnia 8 października 2002 r.

- (90) Odpowiadając na nakaz udzielenia informacji, Niemcy przedstawiły informacje dotyczące zgodności istniejącej pomocy z programami, na podstawie których została ona rzekomo przyznana. Ponadto Niemcy opowiedziały się za podziałem procedury na część odnoszącą się do działu produkcji fosforanów, zdaniem Niemiec pomyślnie zrestrukturyzowanego, oraz na część odnoszącą się do pozostałej działalności prowadzonej przez CWP polegającej przede wszystkim na produkcji kwasu fosforowego przy pomocy aparatu ekstrakcyjnego, której działalność zacznie przynosić zyski po uiszczeniu pozostałej części ceny sprzedaży przez TI.

VII. OCENA

A. Wstęp

- (91) Niektóre z badanych środków zostały poddane ocenie już we wcześniejszej decyzji, którą uchylił Sąd Pierwszej Instancji; z kolei inne środki zgłoszono na początku projektu zgodnie z art. 93 ust. 3 Traktatu WE (obecnie art. 88 ust. 3 Traktatu WE), a jeszcze inne wdrożono przed przyjęciem decyzji przez Komisję. Niektóre środki nie zostały zbadane w uchylonej decyzji Komisji, czy też zostały przedłużone lub uzupełnione po przyjęciu wspomnianej decyzji.
- (92) W celu zbadania poszczególnych środków Komisja uwzględni dla środków zgłoszonych sytuację istniejącą w momencie przyjmowania pierwszej decyzji, a dla środków niezgłoszonych sytuację w momencie przyznania pomocy finansowej. Komisja jest jednak zobowiązana przeprowadzić całościową ocenę restrukturyzacji, która powinna wziąć pod uwagę rozwój wydarzeń do momentu podjęcia ostatnich środków.

B. Przedmiotowe przedsiębiorstwo

- (93) W odpowiedzi na nakaz udzielenia informacji Niemcy przekazały szczegółowe informacje dotyczące struktury udziałowców CWP. Wynika z nich, że w 2002 r. przedsiębiorstwo CWP łącznie z grupą Vopelius, w tym panem Vopelius, który posiada 75,2 % kapitału, zatrudniało 100 pracowników, dysponowało aktywami w wysokości 25,81 mln EUR (50,48 mln DEM) i osiągnęło obroty w wysokości 22,36 mln EUR (43,73 mln DEM). Zatem nie przekroczone wartości granicznych określonych w zaleceniu Komisji 96/280/WE z dnia 3 kwietnia 1996 r. dotyczącym definicji małych i średnich przedsiębiorstw⁽¹⁵⁾.
- (94) Odnośnie do grupy BVT posiadającej pozostałe udziały w wysokości 24,8 % Niemcy informują, że należy ją traktować jako inwestora instytucjonalnego, ponieważ udostępnia ona jedynie kapitał ryzyka i nie kontroluje

działalności operacyjnej CWP. Biorąc pod uwagę powyższe, CWP można zakwalifikować do małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP). CWP wypełniało kryteria MŚP także przed 1997 r. (pierwszy rok, za który przedstawiono pełne dane).

- (95) Komisja stwierdza na podstawie udostępnionych informacji, że CWP nie otrzymało żadnych środków finansowych z zasobów państwowych po zawarciu umowy z TI w lutym 2001 r. Komisja zapoznała się ponadto z ekspertyzą sporządzoną przez AnChem Consult i przekazaną przez Niemcy, zgodnie z którą umowę zawarto po przeprowadzeniu otwartej i przejrzystej procedury przetargowej, w ramach której wszystkie przedsiębiorstwa działające w Europie na przedmiotowym rynku mogły złożyć ofertę; wybrano ofertę TI jako najbardziej adekwatną i najlepszą z gospodarczego punktu widzenia; cena sprzedaży odpowiada cenie rynkowej. Dlatego też Komisja jest zdania, że pomoc państwa udzielona CWP nie przysporzyła korzyści przedsiębiorstwu TI ani pośrednio, ani bezpośrednio.

C. Pomoc istniejąca

- (96) Kilka środków stanowi rzekomo istniejącą pomoc i nie zostanie poddanych ponownej ocenie przez Komisję. Komisja przeprowadzi natomiast badanie zgodności powyższych środków z przepisami, na podstawie których zostały one rzekomo przyznane.
- (97) Środki 1, 2 i 3: Przedsiębiorstwo zatrudniało ok. 70 pracowników w momencie prywatyzacji, dlatego zdaniem Niemiec każdą pomoc przyznaną w takiej sytuacji należy uznać za objętą programem Urzędu Powierniczego N 768/94⁽¹⁶⁾. Komisja uznaje, że przedsiębiorstwo zatrudniało w momencie prywatyzacji mniej niż 250 osób. Stąd powyższe środki nie podlegały obowiązkowi zgłoszenia i należy uznać je za pomoc istniejącą.
- (98) Środek 1a: Przyznanie poręczenia jest objęte programem pomocy THA (Urzędu Powierniczego), dlatego od razu brano pod uwagę możliwość przekształcenia poręczenia w pożyczkę lub dotację, gdyż przedsiębiorstwo znajdowało się już w trudnej sytuacji. Tego typu podejście zostało zgodnie uznane w trzech kolejnych programach THA, tworzących podstawę prawną przyznania poręczenia. Decyzja dotycząca programu THA E 15/92 wyraźnie określa, że pożyczki i poręczenia przyznane przez Urząd Powierniczy w coraz większym stopniu mogą być przekształcane w dotacje⁽¹⁷⁾. Przekształcenie poręczenia w pożyczkę lub dotację było już objęte programem THA, zatem nie można uznać go za nową pomoc.

⁽¹⁵⁾ Dz.U. L 107 z 30.4.1996, str. 4.

⁽¹⁶⁾ Punkt 3.1 programu THA N 768/94 określa, że działania prywatyzacyjne podlegają zgłoszeniu Komisji wyłącznie jeśli dane przedsiębiorstwo w momencie prywatyzacji zatrudnia ponad 250 pracowników (SG(95) D/1062 z 1.2.1995).

⁽¹⁷⁾ SG(92) D/17613 z 8.12.1992.

- (99) Środki 9 i 10: Po wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego Niemcy po raz pierwszy poinformowały, że poręczenia przyznano na podstawie programu, który Komisja zatwierdziła dla ratowania i restrukturyzacji przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji⁽¹⁸⁾. Komisja uznała, że w niniejszym przypadku wypełniono wszystkie przewidziane założenia do przyznania poręczenia. Jednocześnie należy podkreślić, że powyższy program wprowadzono przed wejściem w życie wytycznych wspólnotowych, a wytyczne wspólnotowe nie wymagały od Państw Członkowskich uzgodnienia istniejących systemów pomocy z nowymi przepisami (patrz: pkt 2.5 wytycznych wspólnotowych). Komisja nie zbadała ponadto kwestionowanego programu po przyjęciu wytycznych wspólnotowych. Powyższe wyjaśnia zatem, dlaczego środki 9 i 10 wprawdzie odpowiadają programowi ratowania i restrukturyzacji, ale nie są zgodne z wytycznymi wspólnotowymi. Powyższe środki można zatem zakwalifikować jako istniejącą pomoc, która nie podlega ponownej ocenie.
- (100) Środek 11: Dotacje inwestycyjne w wysokości 1,94 mln EUR (3,8 mln DEM) przyznano na podstawie programu pomocy, który Komisja zatwierdziła jako regionalną pomoc inwestycyjną⁽¹⁹⁾. W odpowiedzi na nakaz udzielenia informacji Niemcy stwierdziły, że przy przyznaniu pomocy regionalnej na rzecz CWP będzie zapewnione przestrzeganie przepisów dotyczących kumulowania się różnych form pomocy oraz maksymalnego regionalnego pułapu pomocy dla MŚP. Komisja uznaje zatem środek za istniejącą pomoc. Ponadto środek nie został uwzględniony w momencie wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego.
- (101) Środek 12: Subwencje inwestycyjne w wysokości 0,36 mln EUR (0,7 mln DEM) przyznane w ramach programu pomocy zatwierzonego przez Komisję jako regionalna pomoc inwestycyjna. W odpowiedzi na nakaz udzielenia informacji Niemcy stwierdziły, że przy przyznaniu pomocy regionalnej na rzecz CWP będzie zapewnione przestrzeganie przepisów dotyczących kumulowania się różnych form pomocy oraz maksymalnego pułapu pomocy regionalnej dla MŚP. Komisja uznaje zatem środek za istniejącą pomoc. Ponadto środek nie został uwzględniony w momencie wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego.
- (102) W związku z tym Komisja wychodzi z założenia, dysponując przedłożonymi informacjami, że środki 1 (łącznie z 1a), 2 i 3 oraz środki 9, 10, 11 i 12 stanowią istniejącą pomoc, której Komisja nie musi poddawać ponownej ocenie. Ich kwota zostanie jednak uwzględniona w ocenie proporcjonalności całkowitej pomocy.
- D. Pozostała pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu WE**
- (103) Zgodnie z art. 87 ust. 1 Traktatu WE wszelka pomoc w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom, jest niezgodna ze wspólnym rynkiem w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między Państwami Członkowskimi. Środki finansowe na rzecz CWP przyniosły przedsiębiorstwu korzyści, których przedsiębiorstwo znajdujące się w trudnej sytuacji nie uzyskałoby na rynku. Należy przypomnieć, iż CWP stało w 1997 r. w obliczu niewypłacalności, a żaden prywatny inwestor nie był wówczas skłonny udostępnić CWP koniecznych środków finansowych. Produkty CWP znajdują się w obrocie handlowym, a konkurenci tego przedsiębiorstwa działają w innych Państwach Członkowskich, dlatego przyznana pomoc grozi zakłóceniem konkurencji na rynku oraz wpływa na wymianę handlową między Państwami Członkowskimi.
- (104) Środki są finansowane z zasobów państwowych i udostępniane przez Urząd Powierniczy/BvS lub kraj związkowy Saksonia-Anhalt. Urząd Powierniczy powstał jako instytucja prawa publicznego w celu przeprowadzenia prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych byłej Niemieckiej Republiki Demokratycznej i podlegał bezpośrednio niemieckiemu ministerstwu finansów. BvS jest również instytucją prawa publicznego oraz następcą Urzędu Powierniczego. Dlatego środki uznaje się za państwowe. Stanowią one pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu WE i należy je poddać odpowiedniej ocenie.
- (105) Środki 4, 5, 6, 7 i 8: Powyższe środki, czyli umorzenie ceny sprzedaży oraz narosłych odsetek, dotacja inwestycyjna oraz oba 20 % poręczenia BvS przyznano poza programami pomocy; stanowią one zatem tzw. pomoc *ad hoc* i podlegają odpowiedniej ocenie. Niemcy nie kwestionują tego stanu rzeczy.
- (106) Środki 7a/8a: Zdaniem Niemiec przedłużenia poręczenia oraz przekształcenia go w pożyczkę i dotacje nie należy oceniać jako nowej pomocy. Ta kwestia byłaby jednak istotna tylko i wyłącznie, gdyby w przypadku środków 7 i 8 chodziło o istniejącą pomoc, co nie ma miejsca w niniejszym przypadku. Środki 7 i 8 należy ocenić jako pomoc *ad hoc*, dlatego środki 7a i 8a zostaną uwzględnione w ocenie zgodności jako część środków 7 i 8.

⁽¹⁸⁾ N 413/91, dyrektywa w sprawie poręczeń kraju związkowego Saksonia-Anhalt, SG(91) D/15633 z 8.8.1991.

⁽¹⁹⁾ 26 Wspólny plan ramowy rządu federalnego i krajów związkowych „Poprawa regionalnej struktury gospodarczej”, N 123/97, SG(97) D/7104 z 18.8.1997 i SG(98) D/7191 z 18.8.1998.

- (107) Dzięki poręczeniom przyznanym w ramach środka 7 (łącznie z 7a) oraz środka 8 (łącznie z 8a) CWP otrzymało pożyczki na korzystniejszych warunkach niż oferowane na rynkach finansowych. Komisja uznaje za element pomocy w poręczeniu przyznanym w ramach środka 7 i w poręczeniu w ramach środka 8 różnicę między stopą procentową, którą CWP musiałyby płacić za pożyczkę na warunkach rynkowych (tzn. bez poręczenia) oraz stopą procentową płaconą za rzeczywiście przyznaną pożyczkę, której dotyczyło poręczenie. W momencie udzielenia poręczeń oraz przyznania pożyczki CWP przeżywało poważne trudności finansowe, stąd element pomocy mógł wynosić do 100 % poręczenia, jako że nikt nie udzieliłby pożyczki bez poręczenia. Zgodnie z obwieszczeniem Komisji w sprawie metody określania stóp referencyjnych i dyskontowych⁽²⁰⁾ stopy referencyjne mają odzwierciedlać średnią wysokość rynkowych stóp procentowych pożyczek średnio- i długoterminowych ze standardowymi zabezpieczeniami. Komunikat określa ponadto, że w ten sposób ustalona stopa referencyjna stanowi stopę minimalną, którą można podwyższyć w sytuacjach szczególnego ryzyka (np. wobec przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji). W takiej sytuacji można podwyższyć ją o 400 punktów bazowych lub nawet powyżej tej wartości. Dlatego w niniejszym przypadku Komisja uważa, że CWP zmuszone byłoby bez poręczenia płacić co najmniej stopę procentową odpowiadającą stopie referencyjnej plus 400 punktów bazowych. Element pomocy stanowi zatem różnica między stopą referencyjną plus 400 punktów bazowych, a stopą procentową przyznanej pożyczki zabezpieczonej poręczeniem.
- (108) Podobnie przedstawia się sytuacja w przypadku przekształcenia poręczeń w pożyczki BvS. Zdaniem Komisji pożyczki zostały przyznane ze stopą procentową niższą niż stopa procentowa, którą CWP uzyskałoby na rynku. Element pomocy pożyczki BvS w ramach środka 7 (łącznie z 7a) oraz pożyczki BvS w ramach środka 8 (łącznie z 8a) stanowi zatem różnica między stopą procentową, którą CWP zapłaciłoby za taką pożyczkę uzyskaną na rynku oraz stopą procentową, z którą BvS udzielił CWP pożyczki. Komisja uważa, że CWP byłoby zmuszone zapłacić stopę procentową odpowiadającą co najmniej stopie referencyjnej plus 400 punktów bazowych. Element pomocy każdej pożyczki stanowi zatem różnica między stopą referencyjną plus 400 punktów bazowych oraz stopą procentową, którą rzeczywiście zapłacono za udzieloną pożyczkę.

E. Zgodność pomocy

- (109) Komisja uznaje środki 4, 5, 6, 7 (łącznie z 7a) oraz 8 (łącznie z 8a) za pomoc *ad hoc*. Artykuł 87 ust. 2 i 3 Traktatu WE przewiduje odstępstwa od ogólnego zakazu pomocy przewidzianego w art. 87 ust. 1.

- (110) Żadne odstępstwo określone w art. 87 ust. 2 Traktatu WE nie znajduje w powyższej sytuacji zastosowania, ponieważ pomoc nie ma charakteru socjalnego ani nie została przyznana indywidualnym konsumentom, ani nie miała na celu naprawienia szkód spowodowanych klęskami żywiołowymi lub innym zdarzeniami nadzwyczajnymi, ani nie została przyznana gospodarce niektórych regionów dotkniętych podziałem Niemiec. Niemcy nie złożyły wniosku o zastosowanie powyższych odstępstw.
- (111) Pozostałe odstępstwa zostały określone w art. 87 ust. 3 lit. a) oraz c) Traktatu WE. Głównym celem pomocy nie jest rozwój regionalny, lecz przywrócenie trwałej rentowności przedsiębiorstwa znajdującego się w trudnej sytuacji, dlatego w niniejszym przypadku dozwolona jest jedynie pomoc na restrukturyzację. Stosuje się do niej przede wszystkim odstępstwo określone w art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu WE.
- (112) Aby przeprowadzić ocenę pomocy na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstwa, Komisja wydała wytyczne wspólnotowe⁽²¹⁾, które znajdują zastosowanie w przedmiotowym przypadku⁽²²⁾. Poniżej przebadane zostaną założenia zastosowania wytycznych wspólnotowych.
- (113) Zdaniem Komisji nie można zastosować innych podstaw dotyczących zgodności, a szczególnie innych ram wspólnotowych, np. dotyczących badań i rozwoju, ochrony środowiska, małych i średnich przedsiębiorstw, zatrudnienia, edukacji lub kapitału ryzyka.

Ocena wsparcia przedsiębiorstwa

- (114) Zgodnie z pkt 2.1 wytycznych wspólnotowych problemy finansowe przedsiębiorstw, które otrzymują pomoc na restrukturyzację, powinny wynikać z niewystarczającej wydajności w przeszłości oraz niekorzystnych prognoz na przyszłość. Typowe symptomy takiej sytuacji to spadająca rentowność lub rosnące straty, malejący obrót, zwiększanie się rezerw, nadwyżki produkcyjne, zmniejszający się przepływ środków finansowych, rosnące zadłużenie, rosnące kwoty odsetek i zmniejszająca się wartość księgowa netto.
- (115) W momencie przyznania pomocy CWP odnotowywało rosnące straty oraz stało w obliczu ogromnych problemów z płynnością, jak wyjaśniono szczegółowo powyżej. Dlatego też Komisja jest zdania, iż w momencie przyznania pomocy CWP było przedsiębiorstwem znajdującym się w trudnej sytuacji.

⁽²¹⁾ Patrz: przypis 14.

⁽²²⁾ W pkt 7.5 wytycznych z 1999 r. określono: „Komisja będzie badała zgodność ze wspólnym rynkiem każdej pomocy na rzecz wspomagania i restrukturyzacji przyznawanej bez zatwierdzenia przez Komisję (...) w oparciu o wytyczne obowiązujące w momencie przyznania pomocy, we wszystkich innych przypadkach” (Dz.U. C 288 z 9.10.1999, str. 2).

⁽²⁰⁾ Dz.U. C 273 z 9.9.1997, str. 3.

Przywrócenie rentowności

- (116) Koniecznym warunkiem każdego planu restrukturyzacyjnego jest przywrócenie długotrwałej rentowności przedsiębiorstwa w odpowiednim okresie na podstawie realistycznych założeń dotyczących przyszłych warunków działalności operacyjnej. Dlatego też pomoc na restrukturyzację powinna być powiązana ze skuteczną koncepcją restrukturyzacyjną. Plan restrukturyzacji z reguły przewiduje reorganizację i racjonalizację działalności przedsiębiorstwa, mając za podstawę zwiększoną wydajność. Należy uwzględnić między innymi okoliczności, które spowodowały trudną sytuację.
- (117) W przypadku CWP pierwsza restrukturyzacja po zakończonej prywatyzacji nie powiodła się. Drugą restrukturyzację przeprowadzono w 1997 r. na podstawie obu dokumentów wskazanych w motywach 40 i 41. Nawet jeśli istnieją między nimi różnice, założeniem strategii było wprowadzenie metody mokrej, do czego konieczny był aparat ekstrakcyjny, aby zastosować MGA jako surowiec oraz zmniejszyć zależność od wysokich cen fosforu elementarnego. Ponadto zamierzano także poprawić jakość najważniejszego produktu końcowego, tzn. fosforanów. Oba cele są powiązane: CWP mogło produkować opłacalnie fosforan z łatwo dostępnego i korzystnego cenowo surowca wyłącznie przy pomocy metody mokrej. By stwierdzić skuteczność strategii z 1996 r., należy ocenić środki przewidziane w celu wprowadzenia metody mokrej.
- (118) Zgodnie z informacjami zawartymi w ekspertyzie Prayon-Rupel nie można wprowadzić nowej metody produkcji poprzez nieznaczne zmiany w istniejących urządzeniach. Metoda mokra wymaga zupełnie innych urządzeń niż metoda termiczna, m.in. konieczna jest obróbka produktu przed i po magazynowaniu, łącznie z defluoryzacją, zagęszczeniem, odbarwieniem itp. Strategia z 1996 r. nie przewidywała żadnego z powyższych etapów produkcji. Obróbkę wstępną wprowadzono w grudniu 1997 r., już po wdrożeniu projektu, po tym jak testy laboratoryjne wykazały konieczność takiej obróbki. Takie testy należało przeprowadzić przed rozpoczęciem projektu i oprzeć na nich obliczenie wszystkich kosztów. W ekspertyzie DLM dotyczącej wykonalności urządzenia z listopada 1997 r. także nadmieniono konieczność obróbki wstępnej kwasu fosforowego w metodzie mokrej. Powyższą ekspertyzę należało sporządzić przed sporządzeniem planu restrukturyzacyjnego i na jej podstawie obliczyć koszty i finansowanie restrukturyzacji. Obróbkę końcową wprowadzono na początku 1999 r., chociaż CWP twierdzi, że była ona konieczna wyłącznie z tego powodu, że dostawca nie był już w stanie dostarczać kwasu o odpowiedniej jakości. Komisja jednakże nie zgadza się z tym stwierdzeniem: umowa między CWP i jego dostawcą pochodzi z lipca 1998 r., podczas gdy projekt planowano już w 1996 r. Zatem już w 1996 r. wiadomo było, że konieczna będzie obróbka końcowa, szczególnie aby otrzymać produkty o wysokim stopniu czystości na potrzeby przemysłu spożywczego, tak jak planowało przedsiębiorstwo CWP. Obróbka wstępna i końcowa produktu wymaga większych urządzeń, co CWP stwierdziło w 1999 r. Taki obrót sytuacji należało przewidzieć od początku.
- (119) Dokumenty pochodzące z 1996 r. składające się na koncepcję restrukturyzacji nie zawierały ponadto odpowiedniego rozwiązania dotyczącego wysoce toksycznego rafinatu. Tej kwestii w ogóle nie poruszono, nie zawiera jej także zgłoszenie z 1997 r. Ekspertyza DLM dotycząca wykonalności aparatu ekstrakcyjnego z listopada 1997 r. zawiera informację, że fosforan uzyskany z rafinatu (zawierającego kwas fosforowy) wykazuje zbyt wysoką zawartość metali i że należy określić ilość akceptowalną. Inaczej mówiąc, ekspertyza wskazuje na problem i ewentualny kierunek rozwiązania, ale nie przedstawia samego rozwiązania. Później CWP miało najwyraźniej nadzieję na możliwość sprzedaży rafinatu, stwierdziło jednak brak popytu, co doprowadziło do ostrego kryzysu finansowego w 2000 r. Już na etapie tworzenia koncepcji w 1996 r. należało jednoznacznie określić, iż konieczne jest znalezienie rozwiązania w odniesieniu do toksycznego rafinatu. Jeśli miałyby to oznaczać jego sprzedaż, należało przeprowadzić odpowiednie badanie rynku i stwierdzić, czy jest to możliwe. Jednak w dokumentach z lat 1996 i 1997 problem ten nie został nawet wspomniany.
- (120) Koszty całego programu inwestycyjnego, a szczególnie koszty aparatu ekstrakcyjnego, zostały jednoznacznie zaniżone z powodu niewystarczającego zaplanowania poszczególnych etapów działań zmierzających do osiągnięcia postawionego celu. Niemcy nie podzielają jednak tej opinii i przedłożyły ekspertyzę DLM na temat kosztów aparatu ekstrakcyjnego. Jest to czterostronicowy dokument wyciszający jedynie koszty produkcji kwasu fosforowego metodą mokrą, przyjmujący za podstawę obliczenia teoretyczne, które powinno się sprawdzić na podstawie testów praktycznych. Nie ujęto przy tym kosztów budowy samego urządzenia. Dlatego też nie zmienia on oceny, że koszty programu inwestycyjnego, w szczególności budowy aparatu ekstrakcyjnego, nie zostały właściwie zaplanowane w momencie ustalania strategii restrukturyzacyjnej. Potwierdziło się to później, ponieważ koszty okazały się mocno zaniżone. Aparat ekstrakcyjny planowany w 1996 r. na kwotę 3,07 mln EUR (6 mln DEM) na przełomie lat 2000/2001, kiedy to przerwano prace w związku z utratą płynności, kosztował już 7,72 mln EUR (15,1 mln DEM). Łączna wartość inwestycji zaplanowana w 1996 r. na 7,67 mln EUR wzrosła w latach 2000/2001 do 17,93 mln EUR.

- (121) Brak rzeczywistego planu działań restrukturyzacyjnych oraz kosztów inwestycyjnych przyczynił się bezsprzecznie do tego, że aparat ekstrakcyjny nie był gotowy w 1998 r., a CWP nie odzyskało długotrwałej rentowności do 2000 r., jak pierwotnie zaplanowano. W 2000 r. CWP nie spłaciło żadnej z przyznaných przedsiębiorstwu pożyczek, aparat ekstrakcyjny nie był jeszcze gotowy, a przedsiębiorstwo nadal uzależnione było od dostaw fosforu elementarnego i stało w obliczu niewypłacalności. Uwzględniając powyższe, można więc stwierdzić, że strategia restrukturyzacyjna z 1996 r. zakończyła się niepowodzeniem w 2000 r.
- (122) Niemcy prezentują jednak inny punkt widzenia. Ich zdaniem CWP zakończyło restrukturyzację przedsiębiorstwa z powodzeniem po sprzedaży działu produkcji fosforanu na rzecz TI, dzięki czemu uchroniło się przed niewypłacalnością. Zdaniem Niemiec restrukturyzacja działu produkcji kwasu fosforowego zakończy się z sukcesem, kiedy tylko TI zapłaci pozostałą część ceny sprzedaży, gdyż wtedy CWP będzie mogło zakończyć budowę innowacyjnego aparatu ekstrakcyjnego oraz odzyskać rentowność. Niemcy wsparły swoje stanowisko ekspertyzą dr. Scheibitza z dnia 25 lipca 2000 r. Niemcy doszły do wniosku, iż pierwotna strategia była skuteczna, a nawet jeśli Komisja nie podziela takiego punktu widzenia, zmiany pierwotnej koncepcji zagwarantowały dalsze istnienie CWP.
- (123) Komisja nie zgadza się z powyższym stanowiskiem. Po pierwsze, restrukturyzacji CWP nie można podzielić na dwa działły przedsiębiorstwa (fosforany oraz kwas fosforowy). Chodzi tu o przedsiębiorstwo znajdujące się w trudnej sytuacji, dla którego przedstawiono strategię restrukturyzacji. Restrukturyzacja obu działów jest ze sobą ściśle powiązana: CWP mogło wydajnie produkować fosforan wyłącznie w oparciu o opłacalną produkcję kwasu fosforowego. Chociaż CWP rozszerzyło paletę swoich produktów oraz potencjalnie poprawiło jakość fosforanów, wydajna produkcja nie była możliwa, gdyż ciągle istniała zależność od dostaw fosforu elementarnego. Nie można uznać za udaną restrukturyzację faktu wycofania się CWP z jego tradycyjnego rynku w wyniku sprzedaży działu produkcji fosforanów, która miała zapobiec grożącej niewypłacalności; stanowi to raczej dowód niepowodzenia pierwotnie założonej koncepcji. Ponadto należy zauważyć, że restrukturyzacja nie została jeszcze zakończona. Aparat ekstrakcyjny, którego budowę zaplanowano do 1998 r., tzn. przed „sprzedażą” działu produkcji fosforanów na rzecz TI, nadal nie został uruchomiony, a urządzenie do produkcji kwasu fosforowego metodą termiczną już wycofano z eksploatacji. Komisja nie może uznać powyższego za zmianę pierwotnej koncepcji restrukturyzacyjnej: nie ulega wątpliwości, że pierwotna strategia zakończyła się w 2000 r. całkowitym niepowodzeniem i że od tego momentu CWP znajduje się w zupełnie innej sytuacji.
- (124) Komisja nie podziela także stanowiska Niemiec, iż zmodyfikowana strategia przyczyniłaby się do zwiększenia szans na przetrwanie CWP. Komisja zauważa, że ekspertyza dr. Scheibitza, przedłożona przez Niemcy jako dowód na techniczną wykonalność aparatu ekstrakcyjnego, wskazuje na dwa problemy. Po pierwsze, aparat nie może być wykorzystywany, jeśli nie zostanie rozwiązany problem rafinatu. Po drugie, CWP nie uwzględniło etapu pilotażowego, który pozwoliłby na wykrycie ewentualnych problemów w funkcjonowaniu aparatu. Jak można było przewidzieć, krótko po przedstawieniu ekspertyzy przedsiębiorstwo znów stanęło w obliczu niewypłacalności. Zgodnie z dostępnymi informacjami ciągle jeszcze nie znaleziono rozwiązania problemu rafinatu. Nawet gdyby CWP zakończyło budowę urządzenia, bez przeprowadzenia etapu pilotażowego mogłyby wystąpić kolejne problemy. Na zakończenie Komisja stwierdza, że CWP jest małą firmą na trudnym rynku, charakteryzującym się dużą koncentracją oraz zdominowanym przez duże przedsiębiorstwa, jak Rhodia, Astaris, Prayon i TI. Najwyraźniej CWP nie posiada łatwego dostępu do finansowania i ma ciągle problemy z płynnością. Nawet zakończenie budowy aparatu ekstrakcyjnego nie zabezpieczyłoby samo w sobie zdolności przeżycia przedsiębiorstwa.
- (125) Komisja stoi na stanowisku, iż strategia z 1996 r. nie została zaplanowana w odpowiednio staranny sposób, brakowało niektórych etapów, a koszty zaniżono. Taka strategia nie mogła doprowadzić do odzyskania długoterminowej rentowności przez przedsiębiorstwo. Liczne zmiany koncepcji potwierdzają taki osąd. Nie dziwi więc, że CWP stało w obliczu niewypłacalności w momencie gdy restrukturyzacja powinna się zakończyć sukcesem. Komisja uważa, że strategia z 1996 r., na którą przyznano pomoc, w 2000 r. zakończyła się fiaskiem, a przetrwanie CWP nie jest obecnie w żaden sposób zagwarantowane. Jest zatem jednoznaczne, że założenia zawarte w pkt 3.2.2 lit. i) wytycznych wspólnotowych nie zostały spełnione.
- Stosunek do kosztów i korzyści z restrukturyzacji*
- (126) Zakres i intensywność pomocy muszą ograniczać się do minimum koniecznego do przeprowadzenia restrukturyzacji oraz stać w odpowiednim stosunku do korzyści z punktu widzenia Wspólnoty. Dlatego beneficjenci muszą zwykle wnieść znaczny wkład własny w plan restrukturyzacji, pochodzący ze środków własnych lub z finansowania zewnętrznego. Pomoc należy ponadto przyznać w takiej formie, aby przedsiębiorstwo nie otrzymało nadwyżki płynności, która mogłaby doprowadzić do agresywnego, zakłócającego konkurencję zachowania w obszarach działalności, które nie zostały objęte restrukturyzacją.

- (127) Zgodnie z informacjami strony niemieckiej z 1997 r. koszty restrukturyzacji miały wynosić łącznie 12,88 mln EUR, jak przedstawiono w tabeli 4. Niemcy podały w odpowiedzi na wszczęcie formalnego postępowania wyjaśniającego, że całkowite koszty restrukturyzacji wynoszą 18,87 mln EUR, zgodnie z tabelą 5.
- (128) Jako wkład beneficjenta na rzecz restrukturyzacji podano w zgłoszeniu z 1997 r. dwie pozycje: finansowanie inwestycji w wysokości 5,11 mln EUR (10 mln DEM) oraz wkład udziałowców pierwotnie w wysokości 0,15 mln EUR (0,3 mln DEM). Jak zauważono w decyzji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego, zobowiązanie do inwestycji było warunkiem prywatyzacji w 1994 r., które podjęto dwa lata przed rozpoczęciem restrukturyzacji, a nie stanowiło wkładu na rzecz restrukturyzacji z 1996 r. Zobowiązanie inwestycyjne obejmuje jedynie przeprowadzenie inwestycji na kwotę 5,11 mln EUR. Stąd takiego zobowiązania nie można uznać za wkład prywatnego inwestora w restrukturyzację z 1996 r.
- (129) Pożyczek zabezpieczonych poręczeniami państwowymi nie można uznać za wkład inwestora prywatnego, jak twierdzi CWP.
- (130) Odpowiadając na nakaz udzielenia informacji, Niemcy wymieniły kredyt dostawcy przyznany przez przedsiębiorstwo Vopelius jako wkład inwestora. Podkreślić należy, iż w tym przypadku nie chodzi o właściwy kredyt, lecz o odroczenie płatności za dostawę surowców firmy Vopelius o kilka tygodni. Kwota podana przez Niemcy jako wkład inwestora wynosząca 2,75 mln EUR jest otwartą należnością firmy Vopelius ze stycznia 1998 r. Wysokość należności ciągle się zmienia. W styczniu 1997 r. wynosiła ona 0,73 mln EUR, następnie zmniejszyła się w kwietniu 1997 r. do 0,4 mln EUR, a w styczniu 1998 r. ponownie wzrosła. Tego krótkoterminowego odroczenia płatności za wierzytelności, które nie ma związku z finansowaniem kosztów restrukturyzacji, nie można uznać za wkład własny w restrukturyzację.
- (131) Pozostałe środki wymienione jako wkład własny w odpowiedzi Niemiec na nakaz udzielenia informacji pochodzą z okresu po 1998 r. i nie mają związku z przyznaniem pomocy na przełomie lat 1996/1997 ani z pierwotną koncepcją restrukturyzacyjną.
- (132) Nawet jeśli Komisja uwzględniłaby jako wkład własny zaplanowane koszty restrukturyzacji zgodnie z pierwotnym zgłoszeniem Niemiec (12,88 mln EUR) oraz kapitał podstawowy przedsiębiorstwa w wysokości 0,29 mln EUR, a także 0,15 mln EUR od udziałowców wspomniane w zgłoszeniu z 1997 r., uzyskałaby ona wkład własny w wysokości 3,4 % kosztów restrukturyzacji, która to kwota jest jednoznacznie niewystarczająca, nawet biorąc pod uwagę dotychczasową praktykę odnośnie do pomocy dla przedsiębiorstw mających siedzibę we wschodnich krajach związkowych.
- (133) Zatem założenie, iż pomoc musi zostać przyznana w odpowiednim stosunku do kosztów i korzyści z restrukturyzacji, nie zostało spełnione. Nie wypełniono jednoznacznie kryteriów z pkt 3.2.2 lit. iii) wytycznych wspólnotowych.
- Pełne wdrożenie planu restrukturyzacyjnego*
- (134) Zgodnie z powyższym koncepcja restrukturyzacji z 1996 r. nie została przeprowadzona. Nie wypełniono zatem założeń zawartych w pkt 3.2.2 lit. iv) wytycznych wspólnotowych.

F. Wniosek

- (135) Ocena *ex ante* wykazała, że pierwotnie zaplanowana i przyznana pomoc nie spełniła założeń wytycznych wspólnotowych i z powyższego względu nie można uznać jej za zgodną ze wspólnym rynkiem. Ponadto należy podkreślić, iż kolejne wydarzenia zarówno w trakcie przyznawania kolejnych środków, jak i po przyznaniu ostatnich środków, potwierdzają powyższy wniosek: pierwotna strategia, na podstawie której przyznano pomoc, zakończyła się jednoznacznie niepowodzeniem, a przyszłość przedsiębiorstwa stoi pod dużym znakiem zapytania.
- (136) Komisja uważa więc pomoc przyznaną CWP za niezgodną ze wspólnym rynkiem. Zgodnie z art. 14 rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999⁽²³⁾, gdy zostały podjęte decyzje negatywne w sprawach pomocy przyznanej bezprawnie, Komisja podejmuje decyzję, że zainteresowane Państwo Członkowskie podejmie wszystkie konieczne środki, chyba że byłyby one sprzeczne z ogólną zasadą prawa wspólnotowego.

⁽²³⁾ Dz.U. L 83 z 27.3.1999, str. 1. Rozporządzenie zmienione Aktem Przystąpienia z 2003 r.

(137) W niniejszym przypadku wszystkie środki składające się na pomoc, łącznie z pierwotnie zgłoszonymi, zostały wprowadzone w życie bez przyjęcia obowiązującej decyzji przez Komisję. Należy zatem uznać je za pomoc niezgodną z prawem. Uwzględniając fakt, że wcześniejsza decyzja została w odpowiednim terminie zaskarżona i uchylona przez Sąd Pierwszej Instancji, ogólne zasady prawa wspólnotowego, w szczególności zasady bezpieczeństwa prawnego oraz uzasadnionego zaufania nie wykluczają windykacji pomocy. Powyższe potwierdza odpowiednie orzecznictwo sądów wspólnotowych⁽²⁴⁾. W przeciwnym razie kontrola legalności przeprowadzona przez sędziego wspólnotowego zgodnie z art. 220 Traktatu WE, art. 230 ust. 1 Traktatu WE oraz art. 233 Traktatu WE odnośnie do aktów prawnych przyjętych przez organy Wspólnoty zostałaby pozbawiona praktycznej skuteczności⁽²⁵⁾. Nie można zatem wprowadzać rozróżnienia między pierwotnie zgłoszoną pomocą i pomocą od początku przyznaną bezprawnie.

(138) Komisja stoi zatem na stanowisku, że Niemcy powinny w ciągu dwóch miesięcy od przyjęcia niniejszej decyzji nakazać beneficjentowi zwrot pomocy łącznie z odsetkami. Komisja uważa ponadto za konieczne, by w terminie dwóch miesięcy od przyjęcia niniejszej decyzji Niemcy przedłożyły dokumenty potwierdzające, że w stosunku do beneficjenta wszczęto postępowanie o zwrot bezprawnie przyznanej pomocy (administracyjne pismo okólne i decyzja administracyjna o zwrocie pomocy),

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Pomoc państwa przyznana przez Niemcy na rzecz Chemische Werke Piesteritz jest niezgodna ze wspólnym rynkiem.

Pomoc składa się z następujących środków:

- 1) środek 4: umorzenie ceny sprzedaży w wysokości 3 181 769 EUR;
- 2) środek 5: umorzenie odsetek od ceny sprzedaży narosłych do końca 1996 r. w wysokości 237 239 EUR;
- 3) środek 6: dotacje inwestycyjne w wysokości 1 799 747 EUR;

⁽²⁴⁾ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 14 stycznia 1997 r. w sprawie C-169/95 *Królestwo Hiszpanii przeciw Komisji Wspólnot Europejskich*, Zb.Orz. 1997, str. I-135, oraz wyrok Sądu Pierwszej Instancji z dnia 5 sierpnia 2003 r. w sprawach powiązanych T-116/01 i T-118/01 *P & O European Ferries (Vizcaya) i Diputación Foral de Vizcaya przeciw Komisji Wspólnot Europejskich*, Zb.Orz. 2003, str. II-2957.

⁽²⁵⁾ Sprawy powiązane T-116/01 i T-118/01, jw., motyw 209.

4) środek 7 (łącznie z 7a): poręcznie/pożyczka BvS w wysokości 644 228 EUR. Element pomocy w związku z poręczeniem to różnica między stopą referencyjną plus 400 punktów bazowych oraz stopą procentową, z którą przyznano poręczoną pożyczkę. Element pomocy w związku z pożyczką to różnica między stopą referencyjną plus 400 punktów bazowych oraz stopą procentową, z którą BvS udzieliło pożyczki;

5) środek 8 (łącznie z 8a): poręczenie/pożyczka BvS w wysokości 869 196 EUR. Element pomocy w związku z poręczeniem to różnica między stopą referencyjną plus 400 punktów bazowych oraz stopą procentową, z którą przyznano poręczoną pożyczkę. Element pomocy w związku z pożyczką to różnica między stopą referencyjną plus 400 punktów bazowych oraz stopą procentową, z którą BvS udzieliło pożyczki.

Artykuł 2

1. Niemcy podejmują wszystkie konieczne działania, aby odzyskać od beneficjenta pomoc wymienioną w art. 1, przyznaną bezprawnie.

Pożyczki zgodnie ze środkiem 7 (łącznie z 7a) oraz ze środkiem 8 (łącznie z 8a) zostają wstrzymane w terminie dwóch miesięcy od opublikowania niniejszej decyzji.

2. Windykacja pomocy zostaje przeprowadzona bezzwłocznie zgodnie z procedurami przewidzianymi w prawie krajowym, pod warunkiem że pozwalają one na bezzwłoczne i skuteczne wykonanie niniejszej decyzji. Kwota pomocy podlegająca windykacji obejmuje odsetki od dnia, w którym pomoc przyznana bezprawnie została udostępniona beneficjentowi, do daty jej rzeczywistej windykacji. Odsetki zostają obliczone zgodnie z postanowieniami rozdziału V rozporządzenia Komisji (WE) nr 794/2004⁽²⁶⁾.

Artykuł 3

W terminie dwóch miesięcy od daty ogłoszenia niniejszej decyzji Niemcy informują Komisję o środkach podjętych celem wykonania decyzji.

W tym celu Niemcy posługują się kwestionariuszem załączonym do niniejszej decyzji. Niemcy przedkładają Komisji w szczególności wszystkie dokumenty dotyczące wszczęcia postępowania o zwrot nielegalnej pomocy w stosunku do beneficjenta.

⁽²⁶⁾ Dz.U. L 140 z 30.4.2004, str. 1.

Artykuł 4

Niniejsza decyzja jest skierowana do Republiki Federalnej Niemiec.

Sporządzono w Brukseli, dnia 2 marca 2005 r.

W imieniu Komisji

Neelie KROES

Członek Komisji
